

Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji

Prof. Jan Poleszczuk, dr Katarzyna Sztop-Rutkowska,
Łukasz Kiszkiel, Rafał Mejsak, Andrzej Klimczuk

Laboratorium Badań
i Działań Społecznych

Agenda

Laboratorium Badań
i Działań Społecznych

1. Wielokulturowość miasta
2. Bariery w relacjach z obcokrajowcami
3. Postawy Białostoczan względem grup „obcych”
4. Partycypacja społeczna imigrantów
5. Nastawienie do imigrantów
6. Akceptacja w Białymstoku poszczególnych grup imigrantów
7. Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku
8. Akceptacja różnicowania
9. Wnioski

Prezentacja wyników
badania

Diagnoza postaw
mieszkańców Białegostoku w
zakresie tolerancji

Śniadanie Obywatelskie
11 września 2013

Metodologia oraz demografia uczestników badania

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

- W badaniu posłużono się wywiadem telefonicznym, który umożliwia szybkie dotarcie do znacznej liczby respondentów, a ponadto zachowuje losowość wybieranych numerów z operatu, dzięki czemu wyniki można przekładać na całą badaną populację

- Próba Całkowita:** N=1001, Białostoczanie w wieku 15+, reprezentatywna ze względu na płeć i wiek.

- Kwoty w próbie:

Kwoty	Mężczyźni	Kobiety	Razem
15-24.....	73	73	146
25-34.....	104	104	208
35-44.....	82	85	167
45-54.....	74	84	158
55-64.....	70	87	157
65-74.....	35	53	88
75 i więcej.....	26	51	77
RAZEM.....	464	537	1001

- Metoda:** Badanie ilościowe
- Technika:** CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing)
- Lokalizacja:** Białystok
- Długość trwania wywiadu** ok. 18 minut.

Wielokulturowość miasta

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Wielokulturowość miasta

- Białystok miastem wielokulturowym w opinii większości respondentów (84%). Najbardziej tak postrzegają miasto ludzie młodzi.
- Pozytywne nastawienie do edukacji (lekcji w szkole) na temat mniejszości narodowych (77%).
- Wskaźniki zainteresowania innymi kulturami: wizyta w synagodze (np. Tykocin) i meczecie (np. Kruszyniany) – niemal połowa respondentów nigdy nie była w synagodze i meczecie. Najbardziej pozytywnie odpowiadali najmłodszy respondenci i osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym.
- Podstawowa znajomość wielokulturowej historii miasta – oszacowanie procentowego udziału mniejszości narodowych w populacji mieszkańców Białegostoku w okresie międzywojennym – szacunki są zaniżane (średnia 34,5%).

- Zdecydowana większość mieszkańców (84%) uważa, że Białystok jest miastem wielokulturowym
- Istotnie rzadziej sądzą tak osoby w wieku 15-24 (67%) oraz w wieku 25-34 (76%) jak również z wykształceniem gimnazjalnym (68%)

P5a. Czy obecnie Pan/i zdaniem Białystok jest miastem wielokulturowym?

Tak

Nie

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

84

15

Kobiety

89

10

Mężczyźni

78

21

15-24

67

31

25-34

76

24

35-44

86

12

45-54

90

8

55-64

94

6

65-74

90

8

75 i więcej

97

3

podstawowe

90

10

gimnazjum

68

33

zasadnicze zawodowe

88

10

policealne i średnie

86

13

inżynier\ licencjat\ wyższe

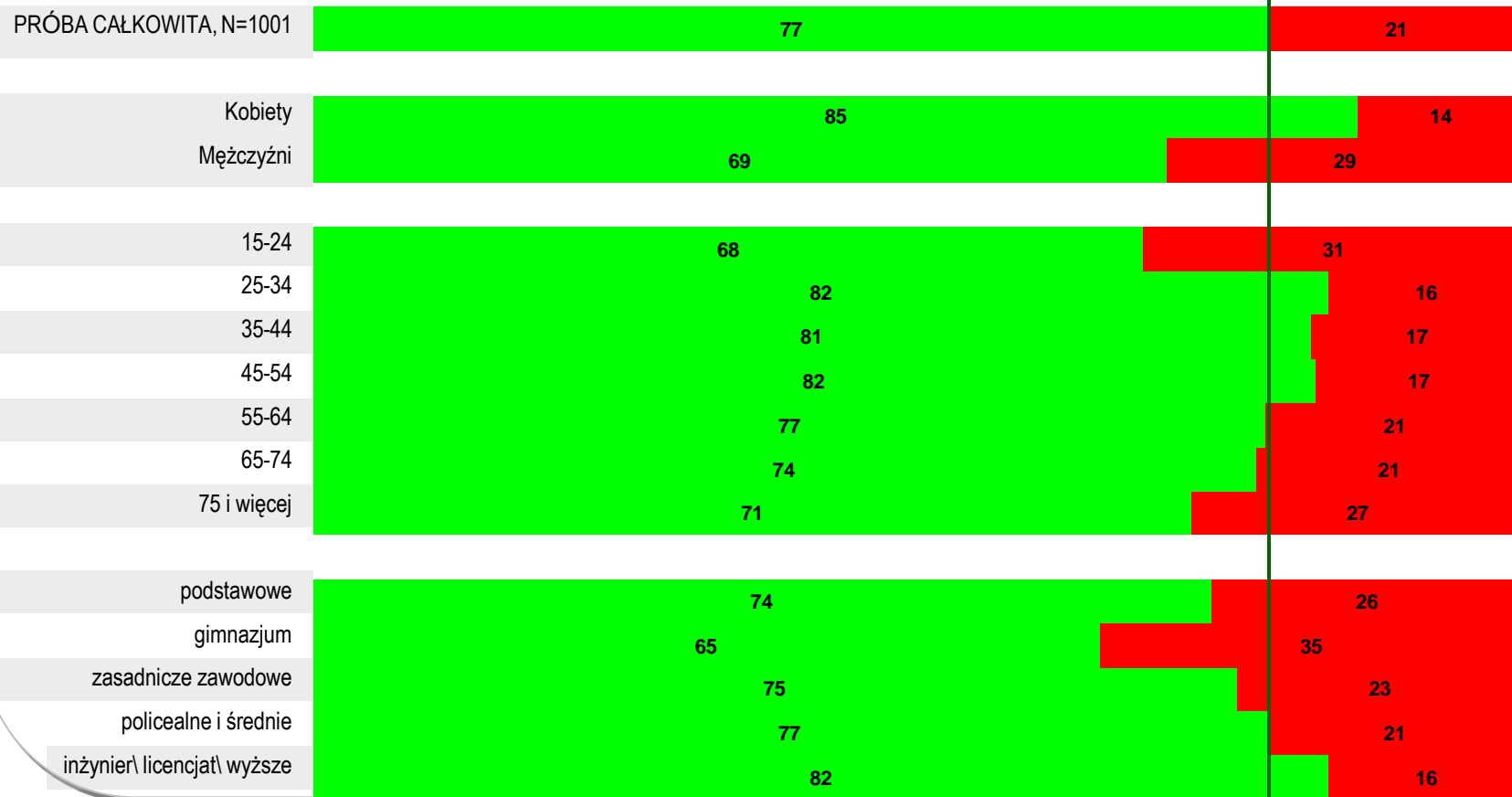
87

12

- Zdecydowana większość mieszkańców (77%) uważa, że potrzebne są lekcje na temat mniejszości narodowych reprezentowanych w regionie
- Rzadziej zgadzają się z tą opinią mężczyźni (69%) oraz osoby z wykształceniem gimnazjalnym (65%)

5c. Czy Pan/i zdaniem potrzebne są lekcje na temat reprezentowanych w regionie mniejszości narodowych?

■ Tak
 ■ Nie

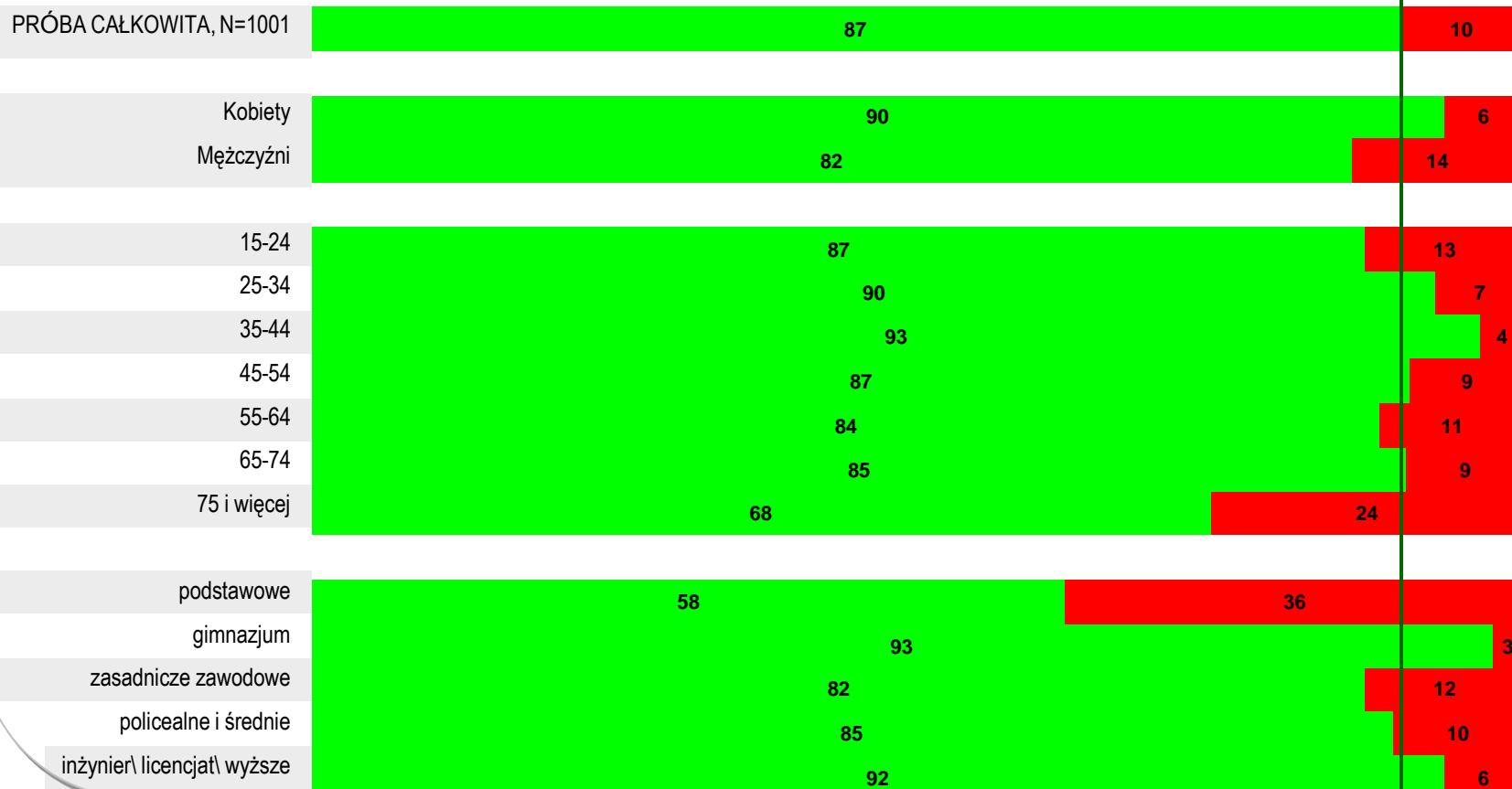

- Obserwowalna jest duża aprobata Białostoczan (87%) co do uczestnictwa dzieci w zajęciach dotyczących mniejszości narodowych.
- Jedynie osoby najstarsze (75 i więcej) oraz najslabiej wyedukowane są mniej przychylnie dla tej inicjatywy: adekwatnie 68% i 58%

P5d. Czy wyraziłaby Pan i zgodę na udział swojego dziecka w takich zajęciach?

■ Tak

■ Nie

Wielokulturowość miasta

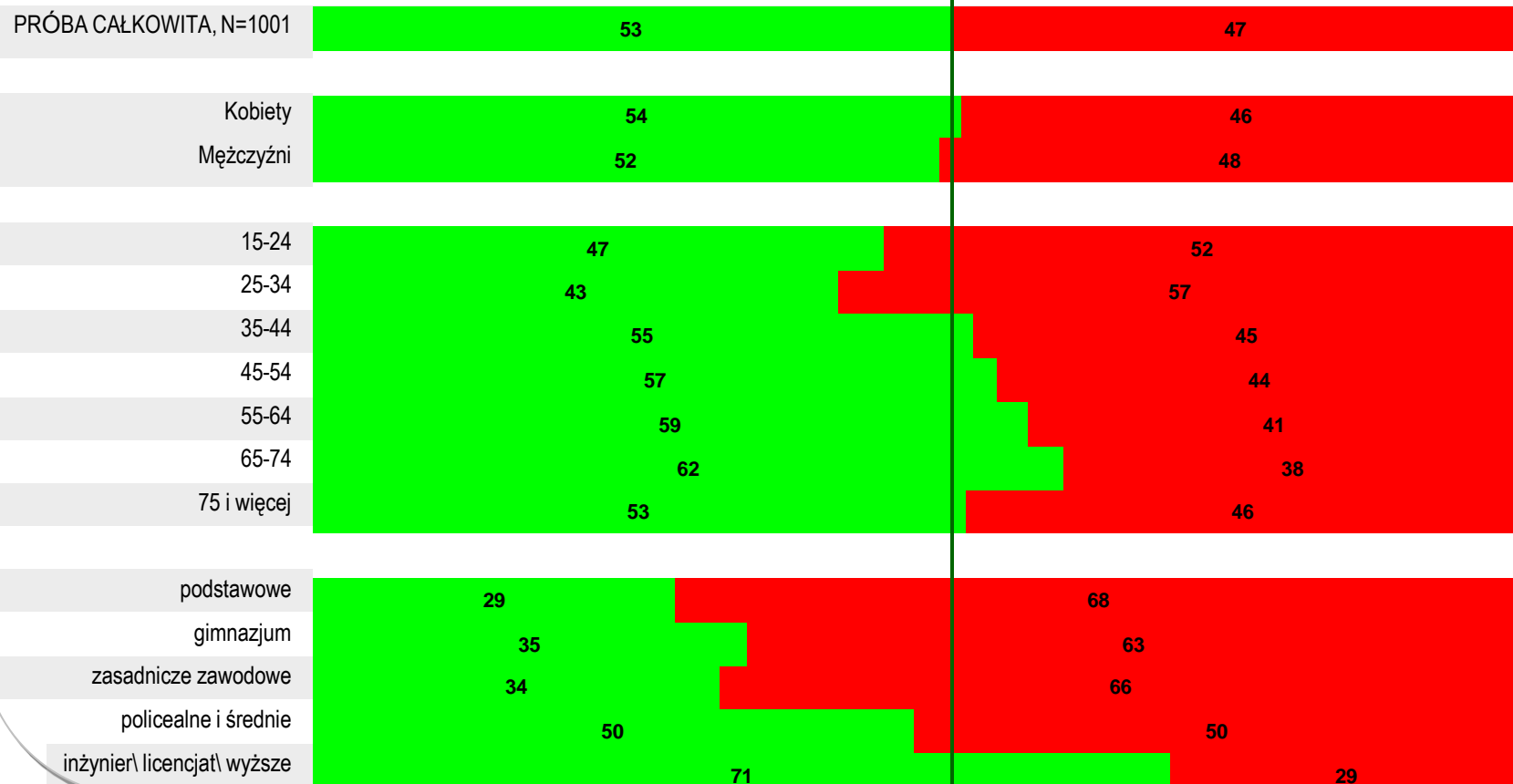

- Blisko połowa Białostoczan (47%) nigdy nie odwiedziła synagogi
- Grupy które istotnie odbiegały od próby całkowitej to osoby w wieku 15 – 24 (52%) oraz 25-34 (57%) a także charakteryzujące się najniższymi stopniami wykształcenia: podstawowym (68%), gimnazjalnym (63%) oraz zasadniczym zawodowym (66%).

P3. Czy kiedykolwiek odwiedziła Pan/i synagogę na przykład w Tykocinie?

Tak

Nie

Wielokulturowość miasta

- Blisko połowa Białostoczan (49%) nigdy nie odwiedziła meczetu
- Grupy które istotnie odbiegały od próby całkowitej to osoby w wieku 15 – 24 (65%) oraz 25-34 (54%) a także charakteryzujące się najniższymi stopniami wykształcenia: podstawowym (71%), gimnazjalnym (58%) oraz zasadniczym zawodowym (63%).

P4. Czy kiedykolwiek odwiedziła Pan/i meczet np. w Kruszynianach?

Tak

Nie

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

51

49

Kobiety

52

48

Mężczyźni

51

50

15-24

34

65

25-34

45

54

35-44

51

49

45-54

60

40

55-64

59

41

65-74

64

36

75 i więcej

52

48

podstawowe

26

71

gimnazjum

43

58

zasadnicze zawodowe

37

63

policealne i średnie

47

52

inżynier\ licencjat\ wyższe

68

32

Bariery w relacjach z cudzoziemcami

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Bariery w relacjach z cudzoziemcami

- Najczęściej deklarowaną cechą „przeszkadzającą” Białostoczanom w kontaktach z cudzoziemcami jest orientacja seksualna, kolor skóry i wyznanie.

Bariery w relacjach z cudzoziemcami

- Najbardziej „drażniącą” cechą jest orientacja seksualna. Kolor skóry został wskazany przez ponad 40% respondentów.

P10. Na ile się Pan/i zgadza bądź nie zgadza z opinią, że Białostoczanom w kontaktach z cudzoziemcami przeszkadza ...

5-o stopniowa skala: 5- zdecydowanie tak, 4- raczej tak, 3- zdecydowanie nie, 2- raczej nie, 1- zdecydowanie nie

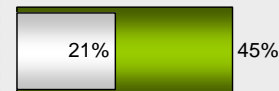
Średni wynik: 2,0 2,5 3,0 3,5 4,0

(2) raczej + (1) zdecydowanie nie (5) Zdecydowanie tak (4) raczej + (5) zdecydowanie tak

Orientacja seksualna

3,31

Kolor skóry

3,00

Wyznanie

2,89

Obcy język

2,89

Różnice w kulturze

2,87

Narodowość

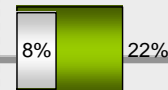
2,84

Sposób ubierania

2,64

Postawy Białostoczan względem grup „obcych” – dystans społeczny

---

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Postawy Białostoczan względem grup „obcych”

- Postawy badano głównie za pomocą zmodyfikowanej tzw. skali Bogardusa.
- W badaniu zastosowano cztery skale:
  - a. Zamieszkanie w Białymstoku licznej grupy „obcej” – makrospołeczna sfera publiczna
  - b. Wspólna praca - mikrospołeczna sfera publiczna
  - c. Najbliższe sąsiedztwo - sfera prywatna
  - d. Włączenie do rodziny przez ślub – sfera intymna
- Badano dystans do takich grup jak: Czeczeni, Romowie, czarnoskórzy, muzułmanie, geje/ lesbijki, Żydzi.
- Największy dystans widoczny jest wobec: osób o homoseksualnej orientacji, Romów i Czeczenów.

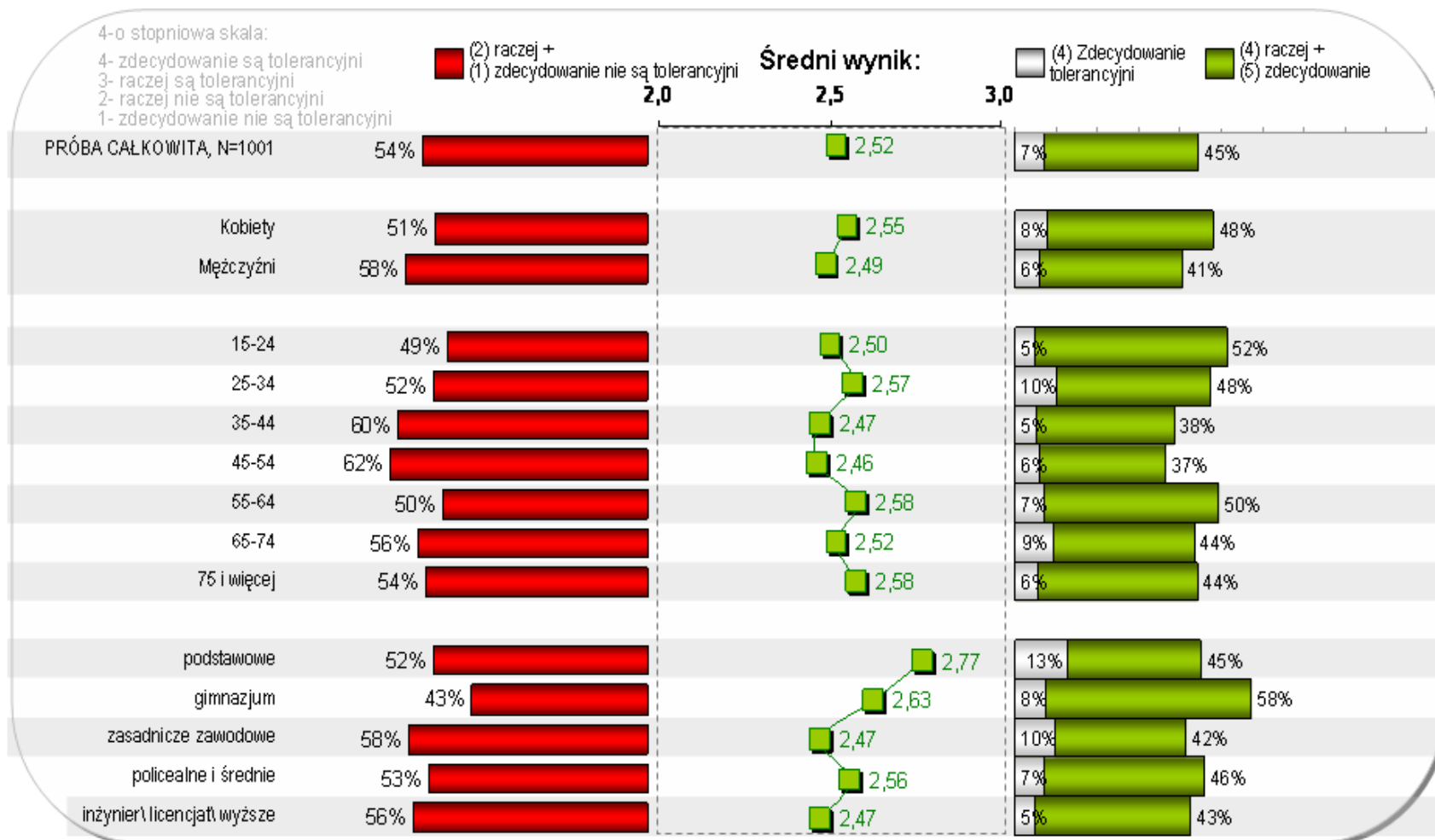

Niechęć do cudzoziemców w Białymstoku

54,4% respondentów odpowiedziało, że Białostoczanie według nich nie są tolerancyjni, a niewiele ponad 40% wyraziło bardziej pozytywne opinie. Młodszy respondenci, jak również ci, którzy są aktywni zawodowo oraz niewierzący wyrażali częściej opinię o nietolerancji mieszkańców Białegostoku.

Na ile P. zdaniem mieszkańcy Białegostoku są tolerancyjni wobec cudzoziemców?

Niechęć do cudzoziemców w Białymstoku

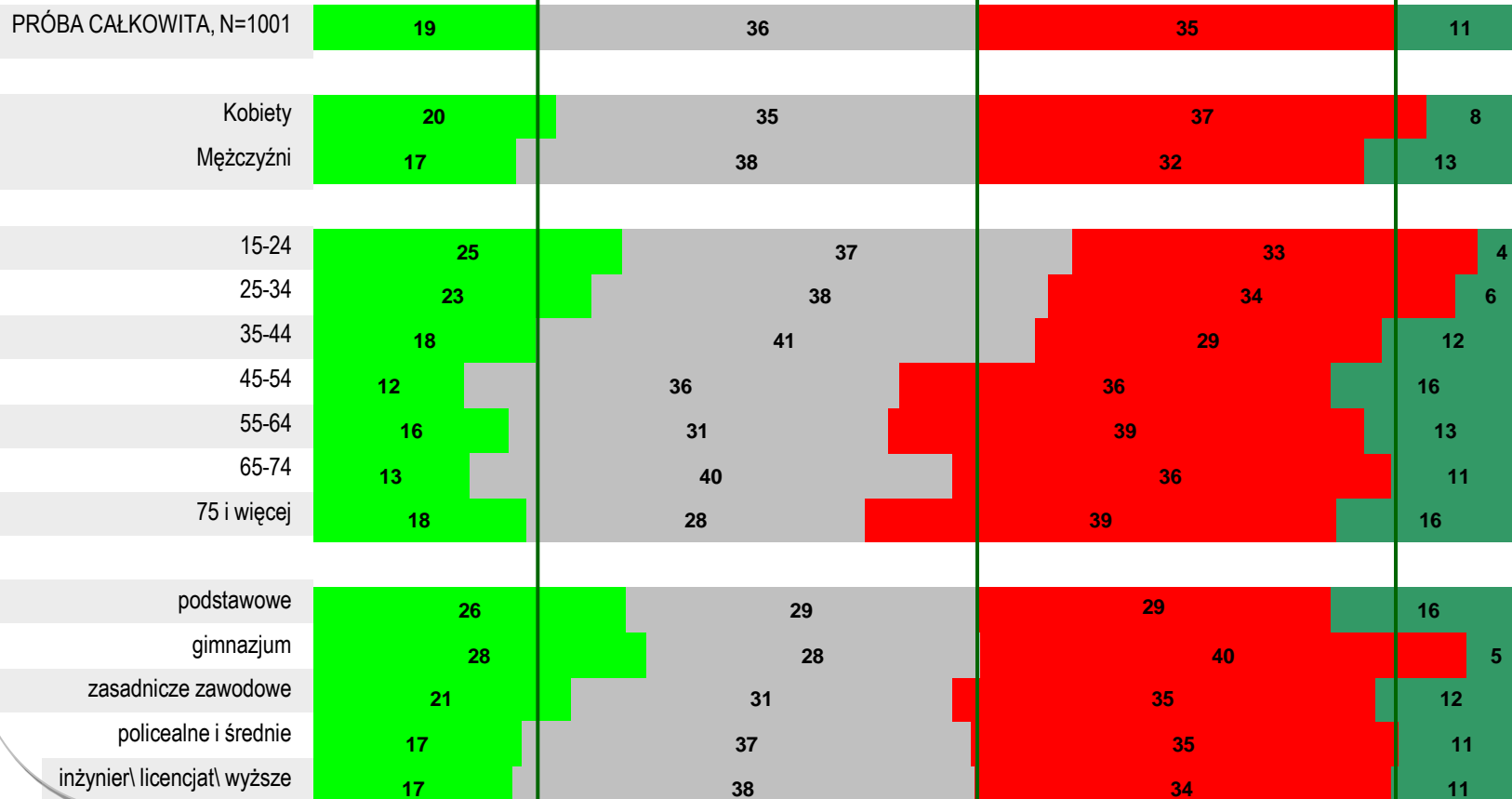
- Respondenci 45+ częściej uważają, że niechęć do cudzoziemców w Białymstoku zwiększyła się. Młodszy respondenci, osoby z wykształceniem podstawowym oraz gimnazjalnym oceniają sytuację pozytywniej.

P12. Czy uważa Pan/i że niechęć do cudzoziemców w ostatnich latach w Białymstoku?

4-o stopniowa skala:

- 4- zmniejszyła się
- 3- jest wciąż taka sama
- 2- zwiększyła się
- 1- nie ma niechęci

■ Zmniejszyła się
 ■ jest wciąż taka sama
 ■ zwiększyła się
 ■ nie ma niechęci

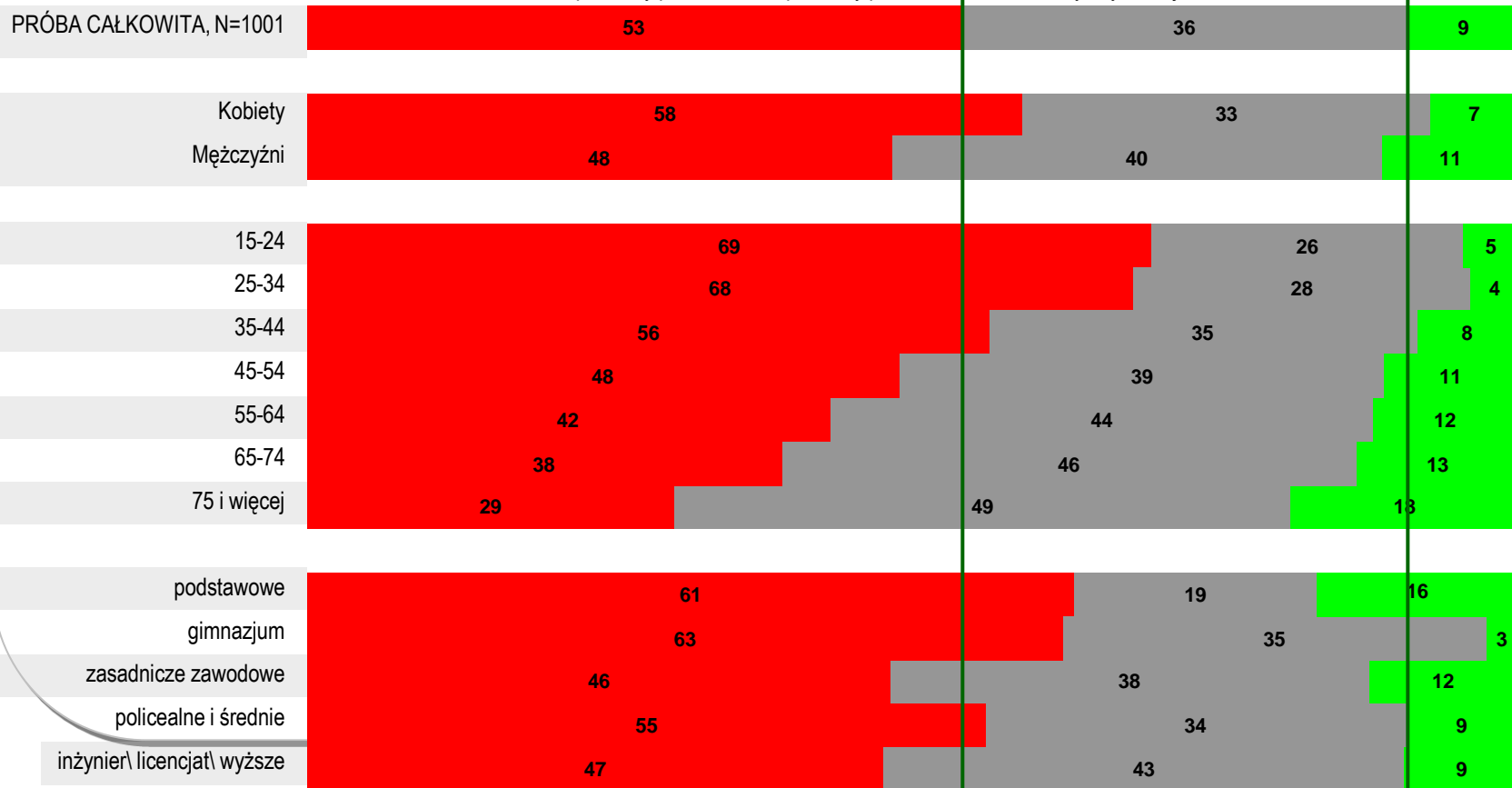
Dyskryminacja na tle rasowym w Białymstoku

- Większość Białostoczan uważa, że rasizm jest poważnym problemem w Białymstoku. Zdecydowanie częściej uważają tak osoby młode. Wyrażna jest również różnica pomiędzy kobietami a mężczyznami.

P13. Na ile Pana/Pani zdaniem poważnym problemem w Białymstoku jest gorsze traktowanie ludzi ze względu na rasę to znaczy ze względu na to, że mają inny kolor skóry?

■ Bardzo+raczej poważny problem   ■ Niezbyt+nie jest to poważny problem   ■ W Białymstoku nie ma dyskryminacji

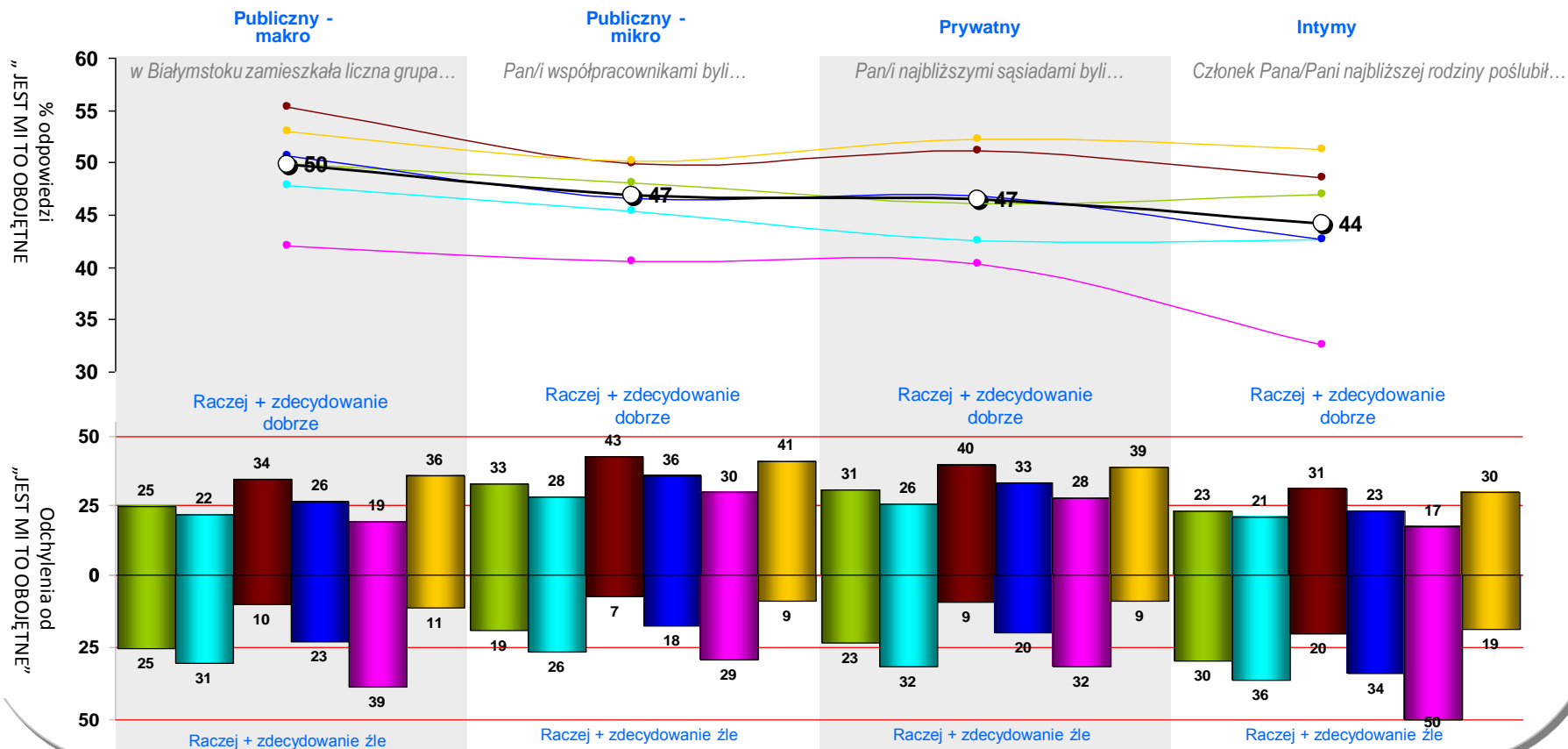
Dystanse społeczne

- Odpowiedzi neutralne = odpowiedzi „ucieczkowe”?; zwiększenie się dystansu w sferze intymnej. Największy ogólny dystans do: gejów i lesbijek, Romów i Czechenów.

5-o stopniowa skala: P14-17. Jak by się Pan/i czuł/a gdyby...?

5- zdecydowanie dobrze
1- zdecydowanie źle

Uśredniony wynik
  Czecheni
  Cyganie
  Czarnoskórzy
  Muzułmanie
  Geje-lesbijki
  Żydzi

Partycypacja społeczna imigrantów

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

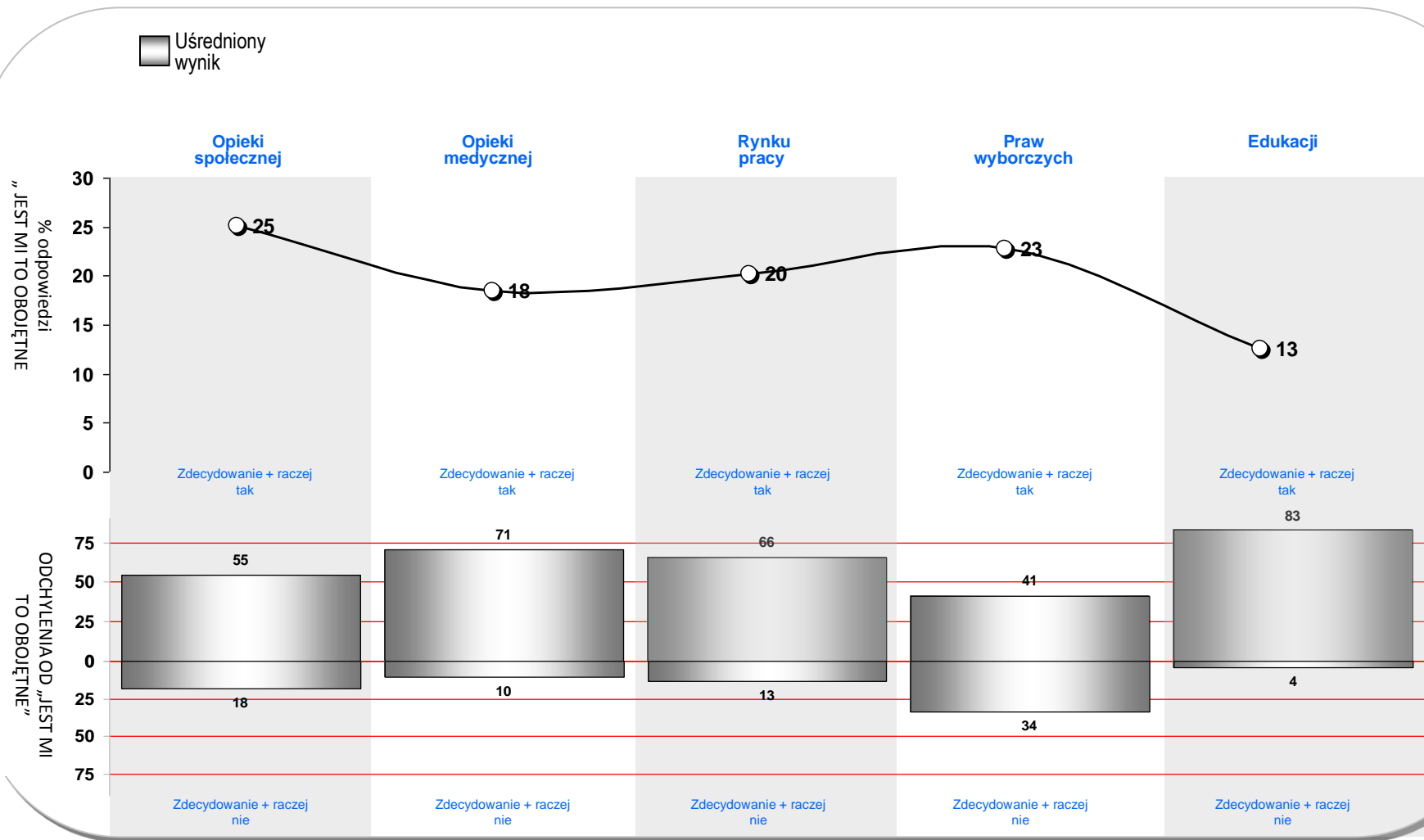
Partycypacja społeczna imigrantów

- Partycypacja społeczna została oznaczona w 5 podstawowych obszarach opieka społeczna, opieka medyczna, rynek pracy, edukacja i prawa wyborcze.
- Najmniejszy sprzeciw mieszkańców Białegostoku odnosił się do współdzielenia obszaru edukacji.
- Największy sprzeciw Białostoczan dotyczył zgodny na udział imigrantów w wyborach
- Mieszkańcy stolicy Podlasia nie obawiają się konkurencji ze strony imigrantów na lokalnym rynku pracy
- Badani w większości wyrażali zgodę na objęcie opieką medyczną obecnych na terenie miasta imigrantów

Partycypacja społeczna imigrantów

- Mieszkańcy Białegostoku poza obszarem dostępu imigrantów do praw wyborczych (zwyczajowo zarezerwowanych obywatelom kraju) ze zrozumieniem i aprobatą odnoszą się do pozostałych obszarów partycypacji społecznej imigrantów

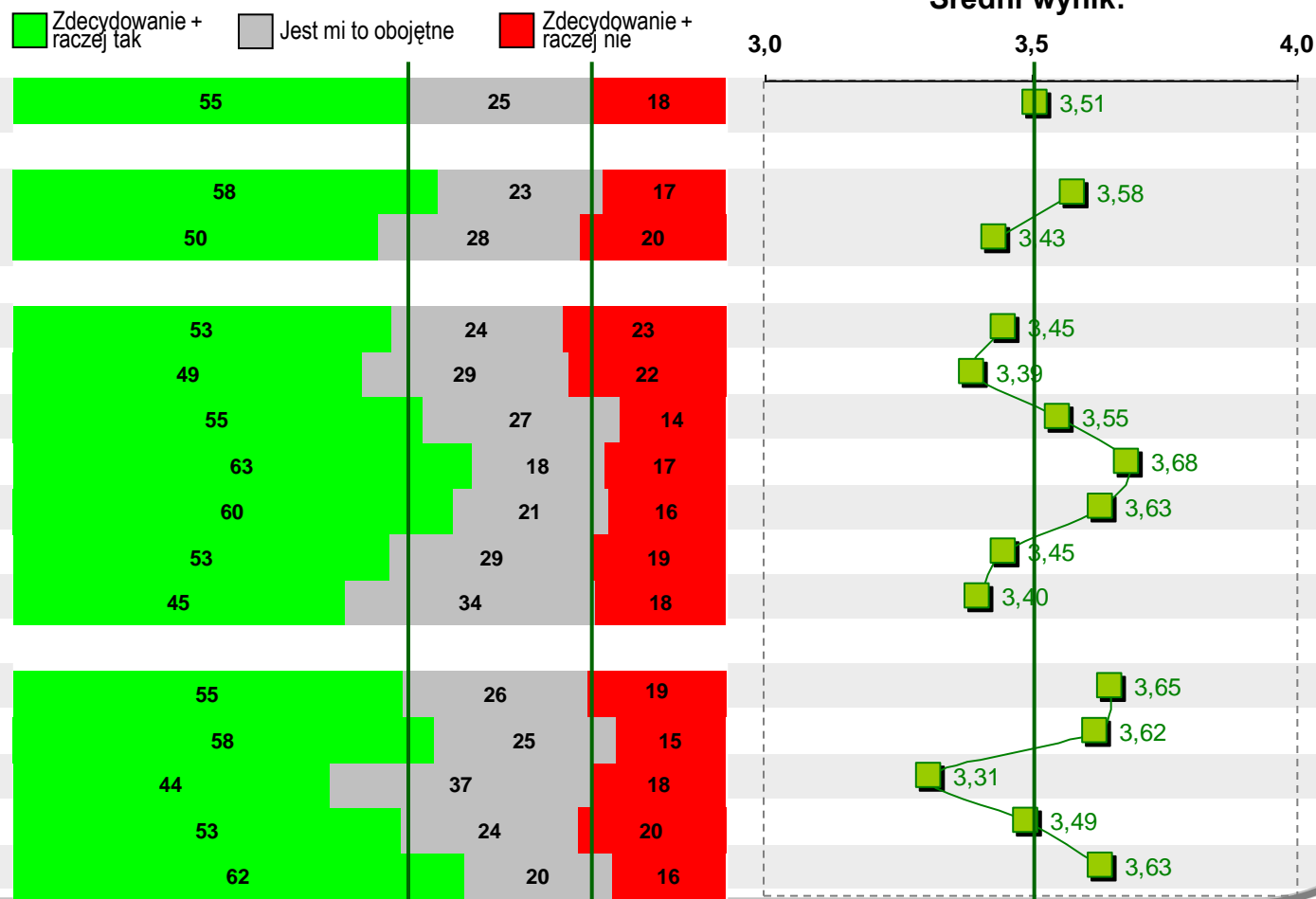

Dostęp imigrantów do... opieki społecznej

- Kobiety częściej od mężczyzn deklarują zgodę na dostęp imigrantów do opieki społecznej
- Najmniejsze zrozumienie dla dostępu do opieki społecznej tej grupy wyrażają osoby najstarsze a także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym

5-o stopniowa skala: 5- zdecydowanie tak, 1- zdecydowanie nie
 P19_1. Czy imigranci spoza UE powinni mieć dostęp w Białymstoku do OPIEKI SPOŁECZNEJ?
 Średni wynik:

Dostęp imigrantów do... opieki medycznej

- Najniższe przyzwolenie dla korzystania przez imigrantów z opieki medycznej wyrażają osoby powyżej 75 roku życia a także z wykształceniem podstawowym oraz zasadniczym zawodowych

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

P19_1. Czy imigranci spoza UE powinni mieć dostęp w Białymstoku do OPIEKI MEDYCZNEJ?

Zdecydowanie +
raczej tak

Jest mi to obojętne

Zdecydowanie +
raczej nie

Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Kobiety

Mężczyźni

15-24

25-34

35-44

45-54

55-64

65-74

75 i więcej

podstawowe

gimnazjum

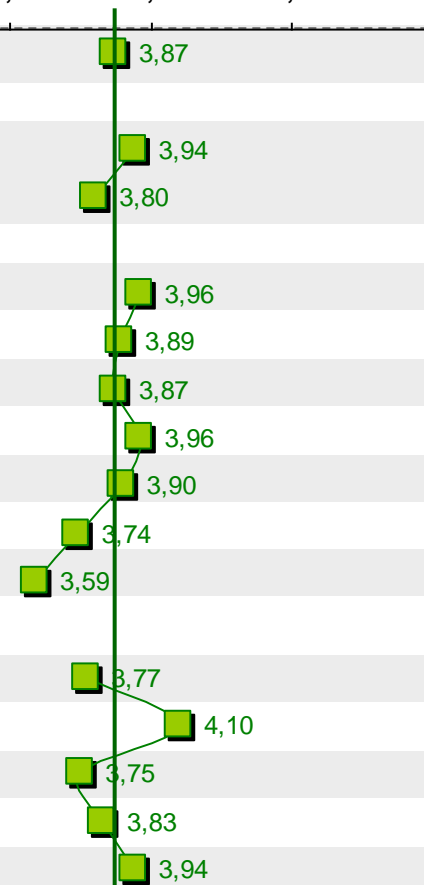
zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier\ licencjat\ wyższe

Dostęp imigrantów do... rynku pracy

- Największymi przeciwnikami dostępu cudzoziemców spoza UE do rynku pracy są mieszkańcy miasta z wykształceniem podstawowym oraz osoby w wieku ponad 75 lat

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

P19_1. Czy imigranci spoza UE powinni mieć dostęp w Białymstoku do RYNKU PRACY?

Zdecydowanie +
raczej tak

Jest mi to obojętne

Zdecydowanie +
raczej nie

Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

66

20

13

3,71

Kobiety

67

18

15

3,69

Mężczyźni

65

23

12

3,74

15-24

69

22

9

3,92

25-34

65

24

11

3,77

35-44

69

17

13

3,69

45-54

74

16

10

3,85

55-64

65

19

16

3,65

65-74

58

20

19

3,48

75 i więcej

49

25

24

3,30

podstawowe

48

26

26

3,39

gimnazjum

68

25

5

3,97

zasadnicze zawodowe

63

24

12

3,63

policealne i średnie

65

20

15

3,68

inżynier\ licencjat\ wyższe

69

17

13

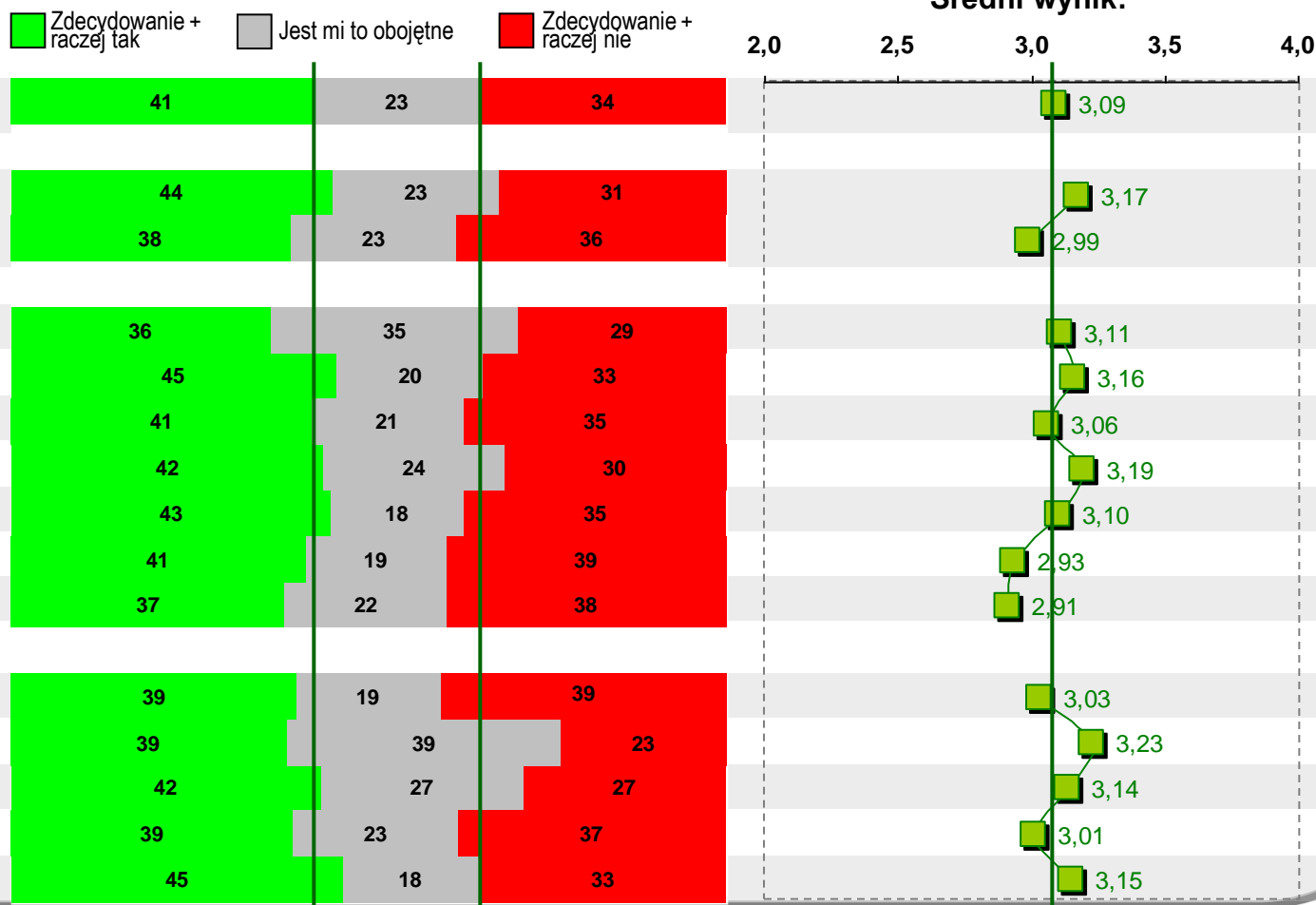
3,73

Dostęp imigrantów do... praw wyborczych

- Niewiele ponad 40% mieszkańców miasta uważa, że imigranci powinni mieć w Białymstoku dostęp do praw wyborczych
- Blisko 40% mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia zdecydowanie nie zgadza się na dostęp cudzoziemców spoza UE do praw wyborczych.

5-o stopniowa skala: P19_1. Czy imigranci spoza UE powinni mieć dostęp w Białymstoku do PRAW WYBORCZYCH?
 5- zdecydowanie tak
 1- zdecydowanie nie

Dostęp imigrantów do... edukacji

- Mieszkańcy Białegostoku w zdecydowanej większości podzielają pogląd, iż imigranci spoza UE powinni mieć dostęp do edukacji

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

P19_1. Czy imigranci spoza UE powinni mieć dostęp w Białymstoku do EDUKACJI?

Zdecydowanie +
raczej tak

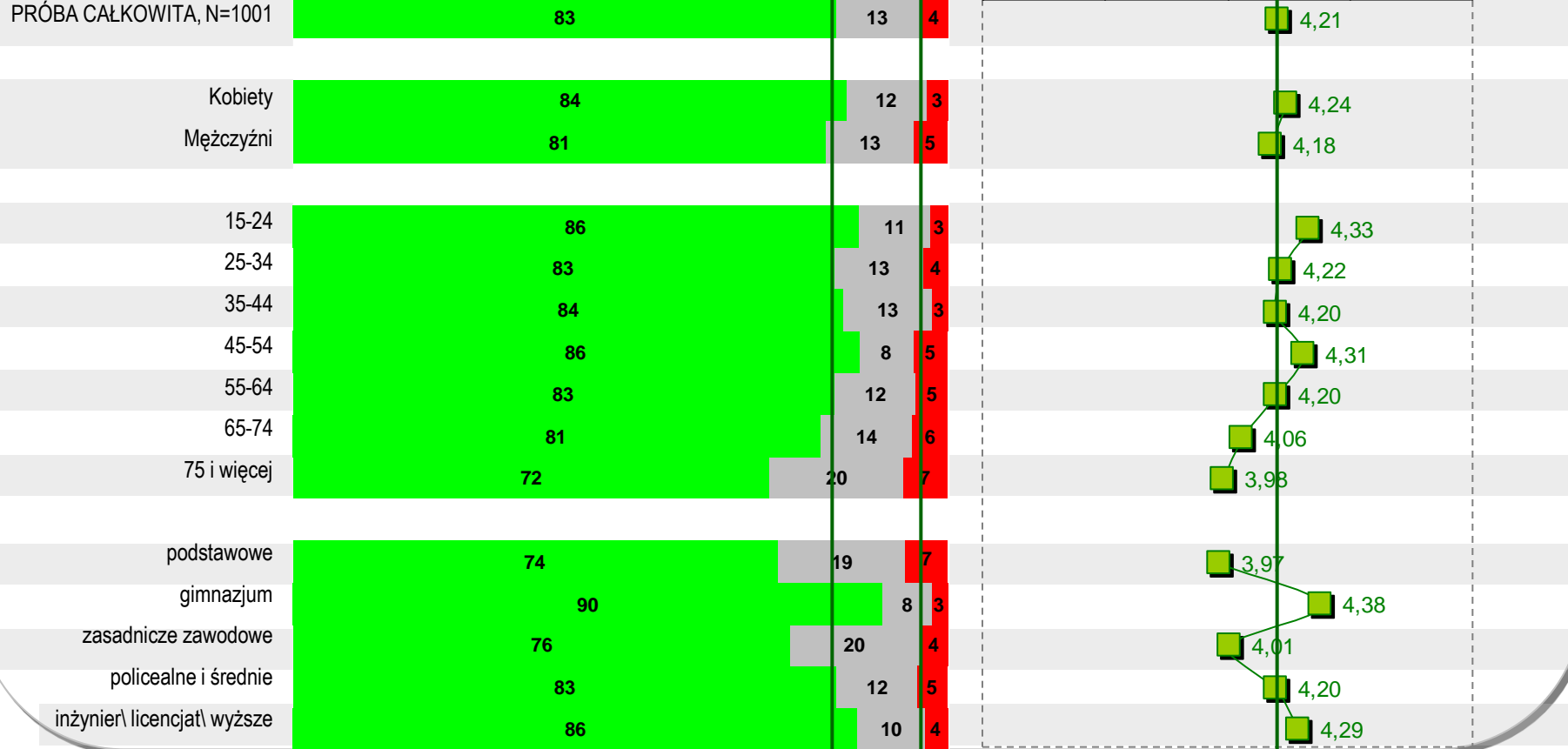
Jest mi to obojętne

Zdecydowanie +
raczej nie

Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Nastawienie do imigrantów

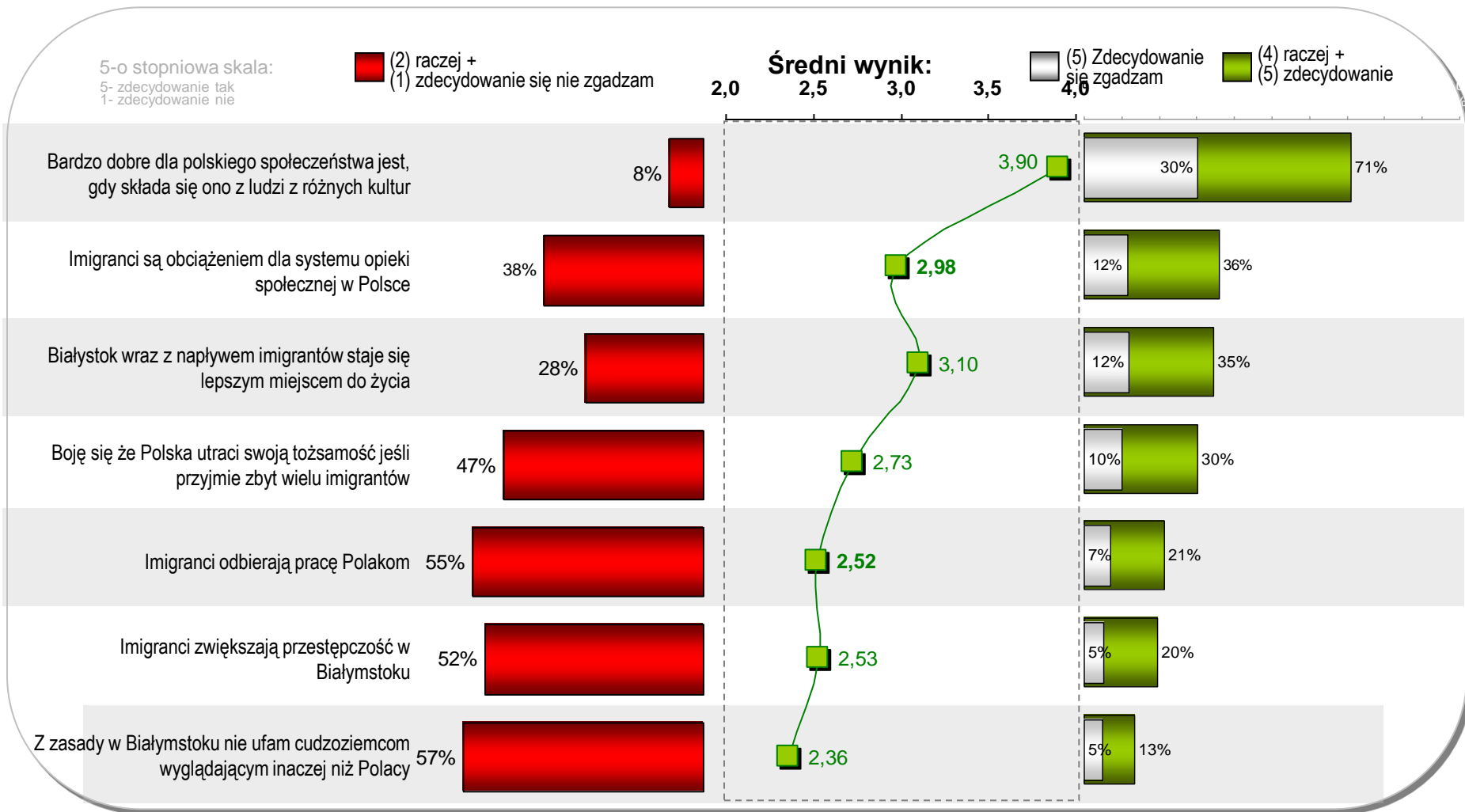
„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Nastawienie do imigrantów

- Białostoczanie zgadzają się z opinią, że reprezentacja wielu kultur służy polskiemu społeczeństwu oraz, że wraz z napływem cudzoziemców Białystok staje się lepszym miejscem do życia (35%).
- Mieszkańcy Białegostoku nie zgadzają się z opinią, że obecność imigrantów w środowisku lokalnym wpływa na wzrost przestępczości .
- Blisko połowa (47%) respondentów nie boi się, że Polska utraci swoją tożsamość jeśli przyjmie zbyt wielu imigrantów.
- 55% ankietowanych nie zgadza się z opinią, że imigranci odbierają pracę Polakom

Nastawienie do imigrantów

- 13% mieszkańców z zasady nie ufa cudzoziemcom wyglądającym inaczej niż Polacy
- 38% ankietowanych raczej lub zdecydowanie nie zgadza się z twierdzeniem, że imigranci są obciążeniem do opieki społecznej.

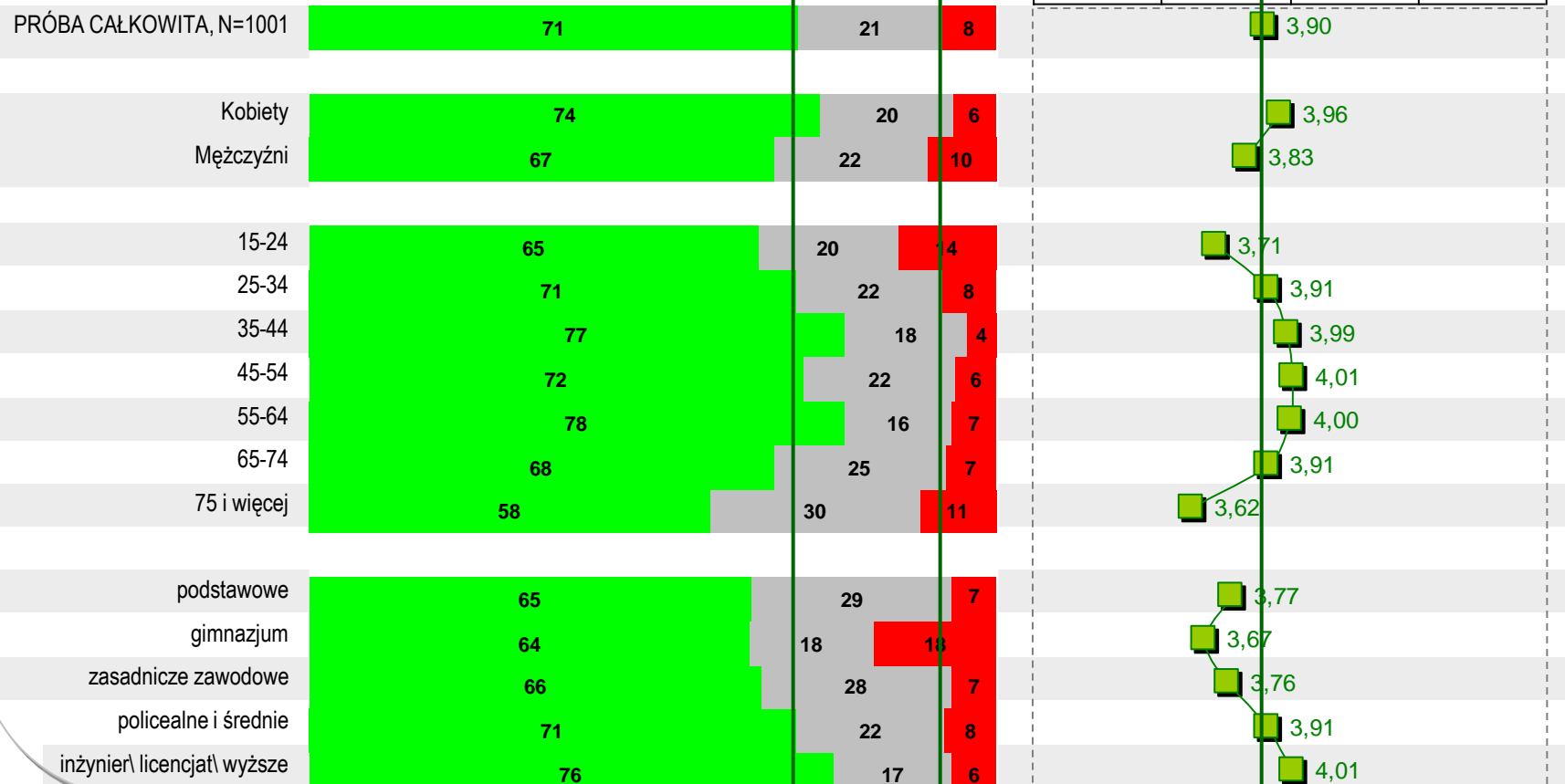
Nastawienie do imigrantów

- 71% ankietyowanych uważa, że bardzo dobrym dla polskiego społeczeństwa jest, gdy składa się ono z ludzi różnych kultur.

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P20_1. Bardzo dobre dla polskiego społeczeństwa jest, gdy składa się ono z ludzi z różnych kultur

■ Zdecydowanie + raczej się zgadzam
 ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie + raczej się nie zgadzam
 Średni wynik: 3,0   3,5   4,0   4,5   5,0

Nastawienie do imigrantów

- Największe zagrożenie dla utraty tożsamości narodowej Polski na skutek rosnącego udziału imigrantów w strukturze społecznej deklarują osoby młode w wieku 15-24 lata.(37%)

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

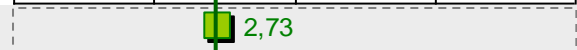
P20_2. *Boję się że Polska utraci swoją tożsamość jeśli przyjmie zbyt wielu imigrantów*

■ Zdecydowanie + raczej się zgadzam
 ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie + raczej się nie zgadzam

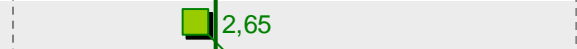
Średni wynik:

2,0   2,5   3,0   3,5   4,0

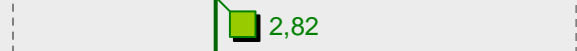
PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Kobiety

Mężczyźni

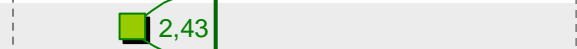
15-24

25-34

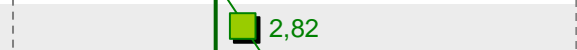
35-44

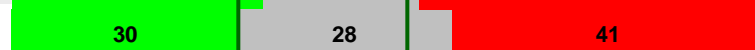
45-54

55-64

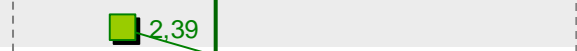
65-74

75 i więcej

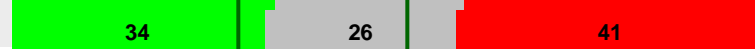
podstawowe

gimnazjum

zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier\ licencjat\ wyższe

Nastawienie do imigrantów

- 35% ankietowanych raczej lub zdecydowanie zgadza się z opinią, że poprzez napływ imigrantów Białystok staje się lepszym miejscem do życia.

5-0 stopniowa skala:

5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P20_3. Białystok wraz z napływem imigrantów staje się lepszym miejscem do życia

Zdecydowanie +
raczej się zgadzam

Ani się zgadzam
ani się nie zgadzam

Zdecydowanie +
raczej się nie zgadzam

Średni wynik:

2,5

3,0

3,5

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

35

35

28

3,10

Kobiety

33

39

26

3,11

Mężczyźni

37

32

30

3,08

15-24

29

39

31

2,98

25-34

37

38

23

3,19

35-44

36

38

24

3,15

45-54

42

27

26

3,27

55-64

33

35

30

3,07

65-74

30

32

35

2,91

75 i więcej

26

36

34

2,86

podstawowe

29

42

26

3,00

gimnazjum

33

28

39

3,05

zasadnicze zawodowe

33

34

30

3,02

policealne i średnie

35

34

29

3,08

inżynier\ licencjat\ wyższe

35

38

25

3,14

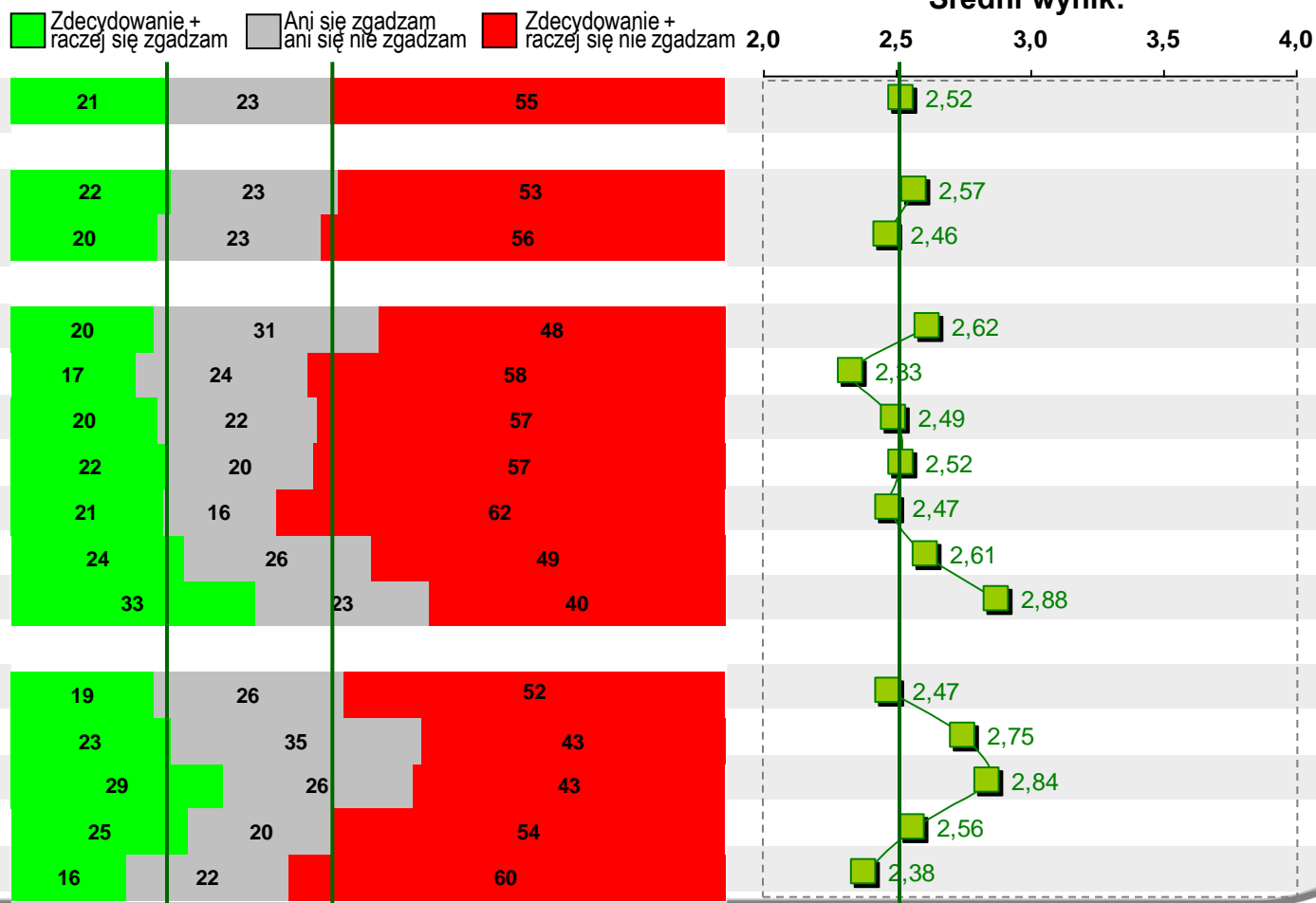
Nastawienie do imigrantów

- Większa część respondentów zdecydowanie lub raczej nie zgadza się z opinią, że imigranci odbierają pracę Polakom
- Częściej obawę przed konkurencją wyrażają osoby z wykształceniem zawodowym (29%).

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P20_5. Imigranci odbierają pracę Polakom

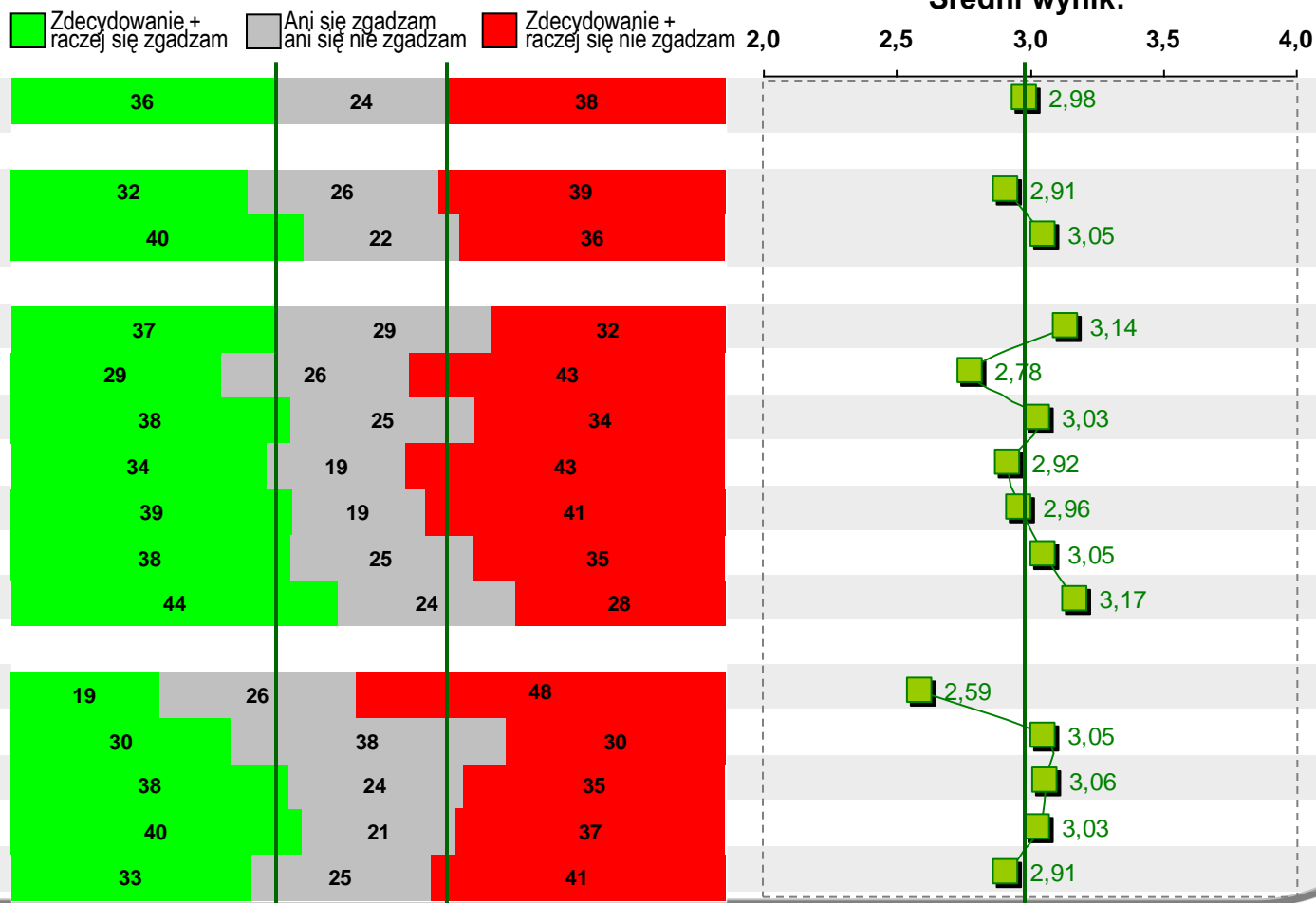
Nastawienie do imigrantów

- 38% ankietowanych zdecydowanie lub raczej nie zgadzało się z opinią, że imigranci są obciążeniem dla systemu opieki społecznej.

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P20_6. Imigranci są obciążeniem dla systemu opieki społecznej w Polsce

Średni wynik:

Nastawienie do imigrantów

- Większość mieszkańców Białegostoku nie zgadza się z opinią, że imigranci zwiększają przestępczość.

5-0 stopniowa skala:
5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P20_7. Imigranci zwiększają przestępczość w Białymstoku

■ Zdecydowanie + raczej się zgadzam
 ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie + raczej się nie zgadzam

Średni wynik:

2,0   2,5   3,0   3,5   4,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Kobiety

Mężczyźni

15-24

25-34

35-44

45-54

55-64

65-74

75 i więcej

podstawowe

gimnazjum

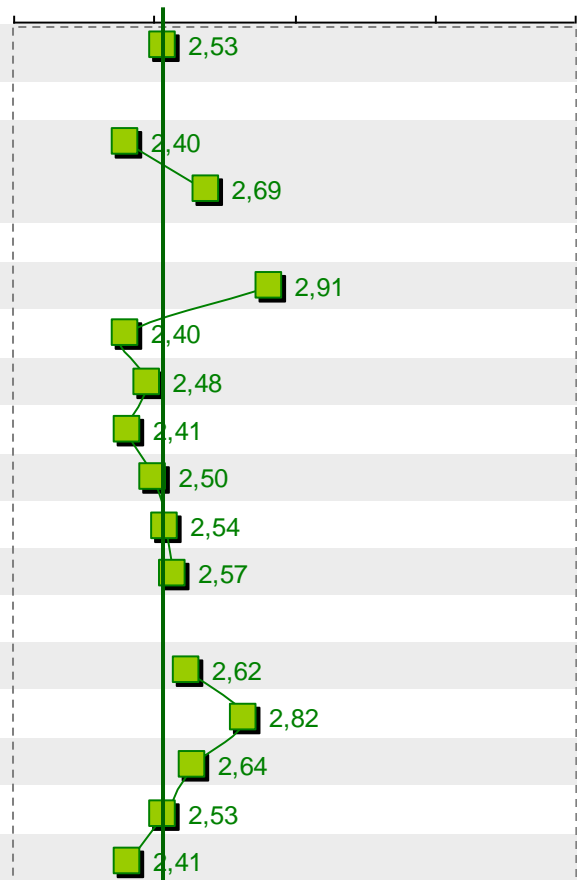
zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier\ licencjat\ wyższe

Akceptacja w Białymstoku poszczególnych grup imigrantów

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Akceptacja imigrantów

- Respondenci w większości (75%) akceptują obecność w mieście migrantów przymusowych, zarówno tych którzy opuścili kraj pobytu lub zamieszkania z powodu wojny domowej a także prześladowania ze względu na poglądy polityczne
- Ponad 60% badanych zgadza się na obecność w Polsce imigrantów ekonomicznych
- Co piąty ankietowany białostoczanin nie zgadza się na osiedlanie w mieście imigrantów o wyznania muzułmańskiego.

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- Większą tolerancję dla obecności imigrantów w mieście Białostoczenie wykazują względem osób poszukujących ochrony na skutek negatywnej działalności drugiego człowieka (grupy osób).
- Ekonomiczne przesłanki migracji spotykają się z niemal o połowę niższą akceptacją.

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

(2) raczej +
(1) zdecydowanie się nie zgadzam

Średni wynik:

(5) Zdecydowanie się zgadzam (4) raczej +
(5) zdecydowanie

3,0

3,5

4,0

4,5

5,0

imigranci uciekający przed wojną domową

7%

4,10

45%

75%

imigranci prześladowani we własnym kraju za poglądy polityczne

8%

4,06

41%

75%

imigranci chcący podjąć pracę, aby wspomóc finansowo rodzinę

15%

3,75

31%

65%

imigranci którzy szukają lepszego miejsca do życia

14%

3,73

30%

62%

imigranci o odmiennym wyznaniu np. muzułmanie

20%

3,56

29%

57%

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- Prawo legalnego pobytu w Białymstoku osób uciekających przed wojną domową respektuje 75% społeczności lokalnej biorącej udział w badaniu.
- Wysokie wskaźniki postawy tolerancyjnej pozostają zachowane w rozbiciu na poszczególne cechy respondentów

5-0 stopniowa skala:

5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P9_1. Imigranci uciekający przed wojną domową

Zdecydowanie +
raczej się zgadzam

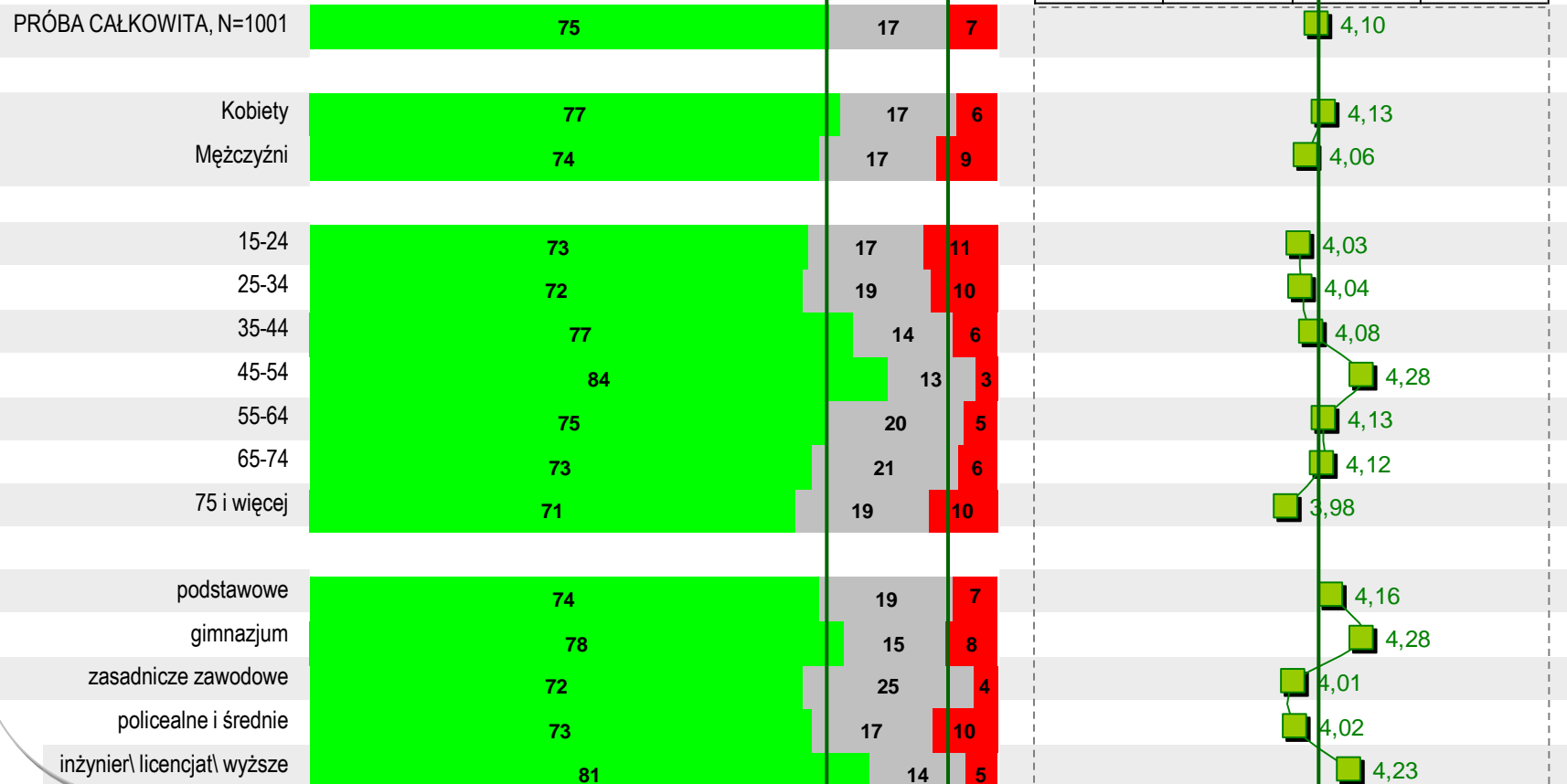
Ani się zgadzam
ani się nie zgadzam

Zdecydowanie +
raczej się nie zgadzam

Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- Wysokie wskaźniki postawy tolerancyjnej pozostają zachowane w rozbiciu na poszczególne cechy respondentów

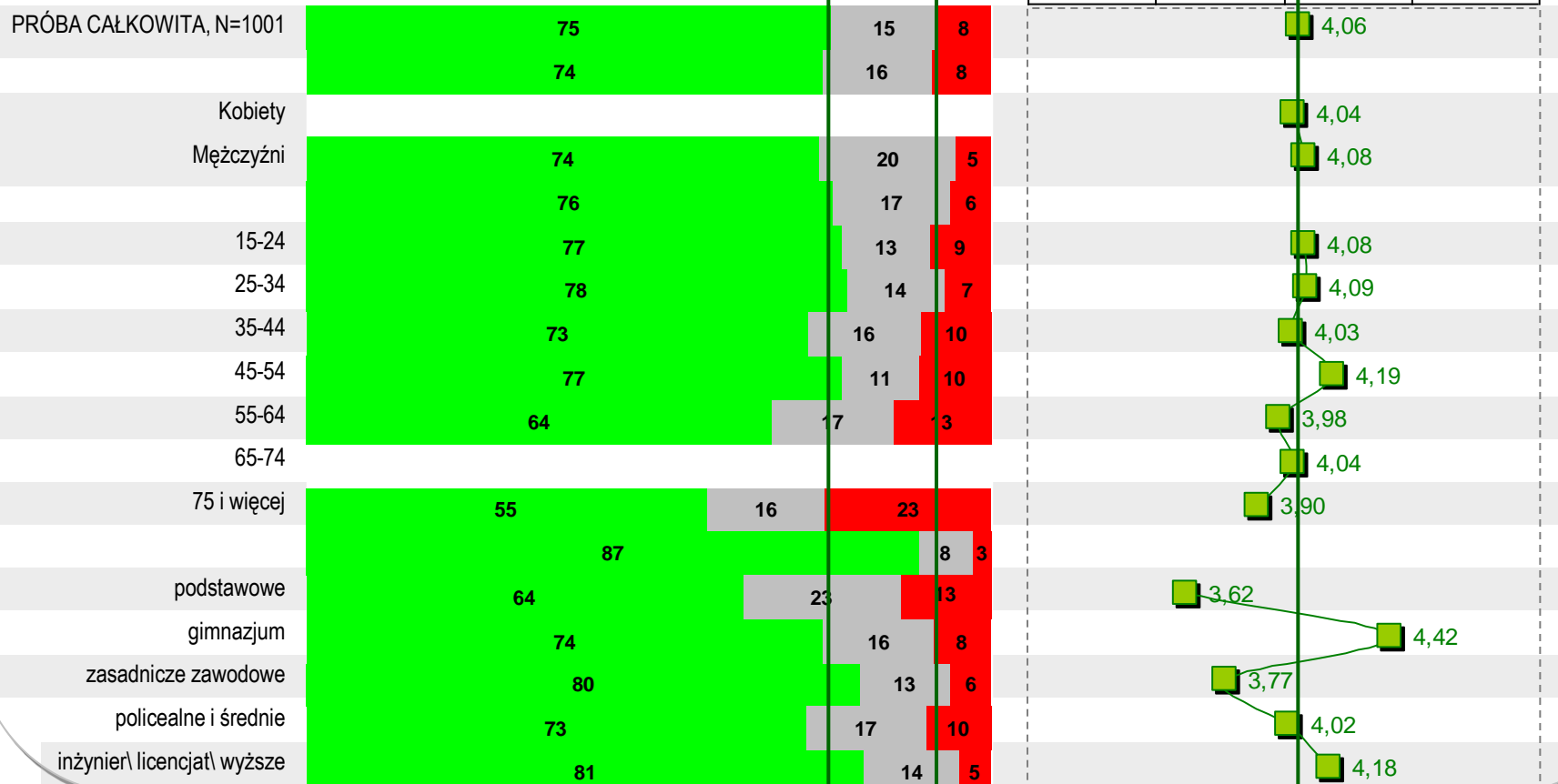
5-0 stopniowa skala:

5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P9_1. Imigranci prześladowani we własnym kraju za poglądy polityczne

Sredni wynik:

■ Zdecydowanie + raczej się zgadzam
 ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie + raczej się nie zgadzam
 3,0   3,5   4,0   4,5   5,0

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- Największe zrozumienie dla imigrantów ekonomicznych deklarują z wykształceniem gimnazjalnym oraz osoby z wykształceniem wyższym

5-0 stopniowa skala:

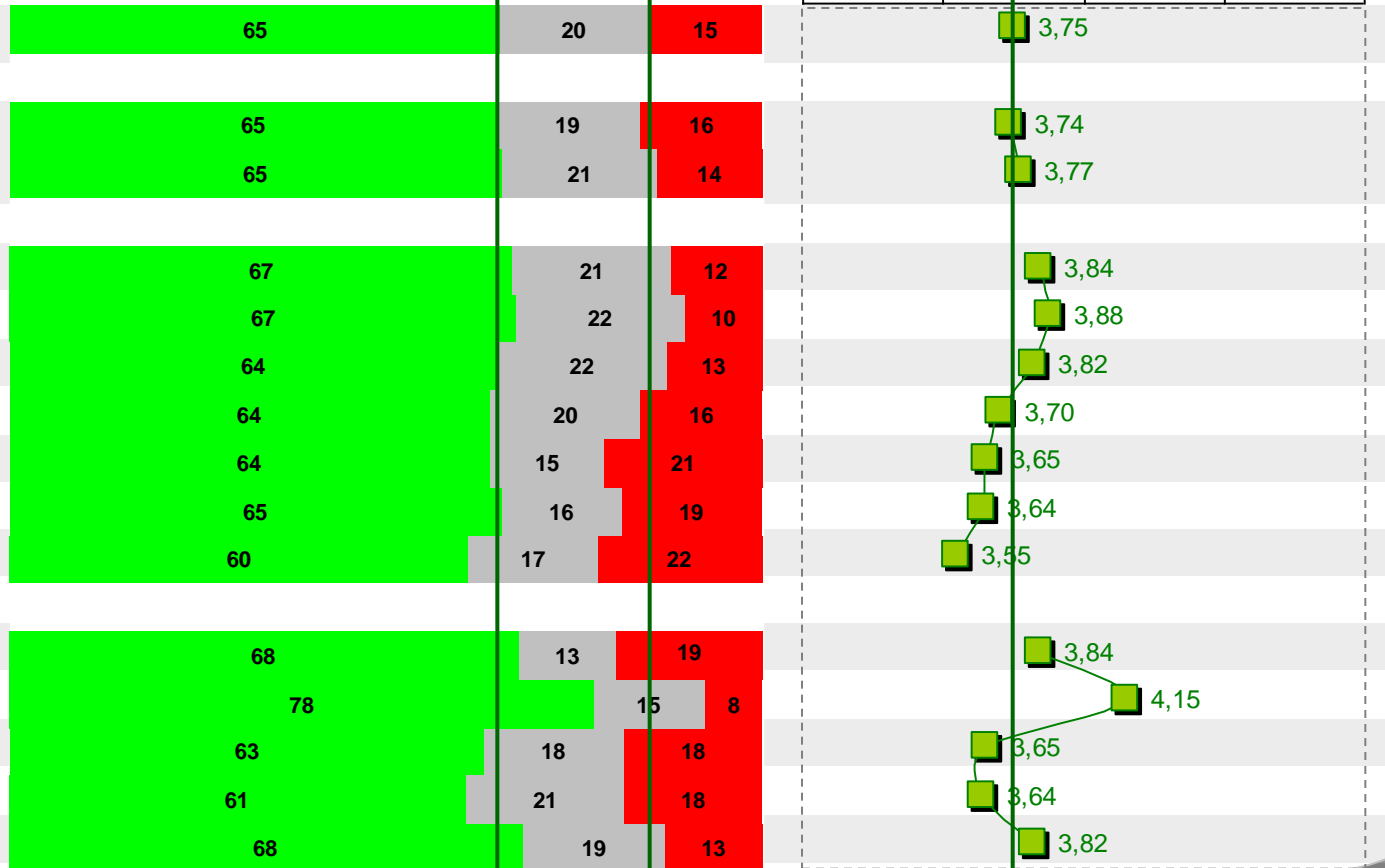
5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P9_3. Imigranci chcący podjąć pracę, aby wspomóc finansowo rodzinę

Sredni wynik:

■ Zdecydowanie + raczej się zgadzam
 ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie + raczej się nie zgadzam
 3,0   3,5   4,0   4,5   5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- Najniższą akceptację dla obecności imigrantów szukających lepszego życia deklarują najstarsi mieszkańcy miasta oraz osoby z wykształceniem podstawowym.

5-0 stopniowa skala:

5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P9_4. Imigranci którzy szukają lepszego miejsce do życia

Zdecydowanie +
raczej się zgadzam

Ani się zgadzam
ani się nie zgadzam

Zdecydowanie +
raczej się nie zgadzam

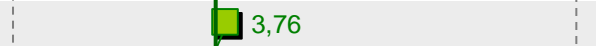
Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Kobiety

Mężczyźni

15-24

25-34

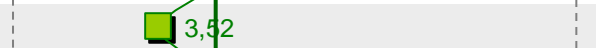
35-44

45-54

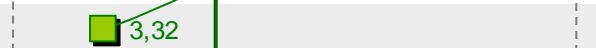
55-64

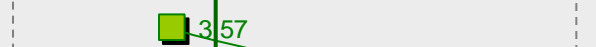
65-74

75 i więcej

podstawowe

gimnazjum

zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier\ licencjat\ wyższe

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- W podziale ankietowanych ze względu na wiek, najmniejsza przychylność dla obecności muzułmanów w Białymstoku rysuje się w grupie 15-24 lata oraz 75 i więcej.
- Biorąc pod uwagę wykształcenie respondentów, najniższe średnie wyniki dla akceptacji obecności muzułmanów w Białymstoku towarzyszą osobom z wykształceniem podstawowym oraz zasadniczym zawodowym.

5-0 stopniowa skala:

5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P9_5. Imigranci odmiennym wyznaniu np. muzułmanie

■ Zdecydowanie + raczej się zgadzam
 ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam
 ■ Zdecydowanie + raczej się nie zgadzam

Średni wynik:

3,0   3,5   4,0   4,5   5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

3,56

Kobiety

3,64

Mężczyźni

3,48

15-24

3,34

25-34

3,59

35-44

3,71

45-54

3,85

55-64

3,53

65-74

3,39

75 i więcej

3,29

podstawowe

3,42

gimnazjum

3,58

zasadnicze zawodowe

3,39

policealne i średnie

3,52

inżynier\ licencjat\ wyższe

3,71

Akceptacja obecności poszczególnych grup imigrantów

- Wielodzietność rodzin imigranckich niekorzystnie wpływa na przychylność postrzegania ich obecności w Białymstoku
- Największe obiekcje względem rodzin z dużą ilością dzieci akcentują osoby w wieku 15-24 lata.

5-0 stopniowa skala:

5- zdecydowanie się zgadzam
1- zdecydowanie się nie zgadzam

P9_6. Imigranci z dużą ilością dzieci

Zdecydowanie +
raczej się zgadzam

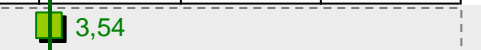
Ani się zgadzam
ani się nie zgadzam

Zdecydowanie +
raczej się nie zgadzam

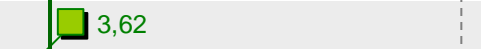
Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

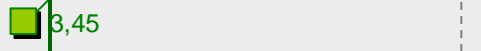
PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

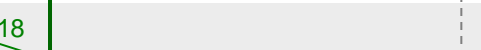
Kobiety

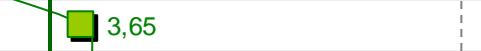
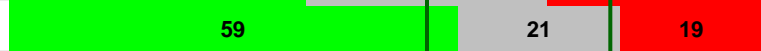
Mężczyźni

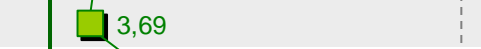
15-24

25-34

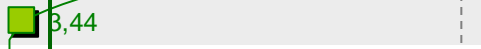
35-44

45-54

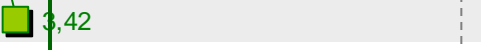
55-64

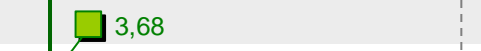
65-74

75 i więcej

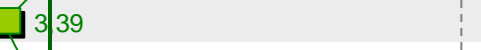
podstawowe

gimnazjum

zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier\ licencjat\ wyższe

Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku

- Wśród mieszkańców Białegostoku kreuje się utylitarna postawa odnośnie istotności pożądanych cech imigrantów współzamieszkujących miasto.

P21. Jak Pana/Pani zdaniem ważne jest dla Białostoczan, aby osiedlający się w mieście imigranci :

4-o stopniowa skala:
4- bardzo ważne
1- w ogóle nie ważne

(2) raczej +
(1) w ogóle nie ważne

Średni wynik:

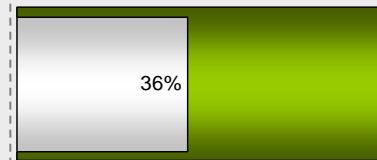
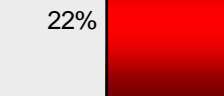
(4) bardzo ważne
(3) raczej +
(4) bardzo ważne

2,0 2,5 3,0 3,5 4,0

Posiadali kwalifikacje zawodowe potrzebne w Polsce

22%

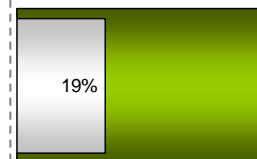
3,06

Posiadali własny majątek

47%

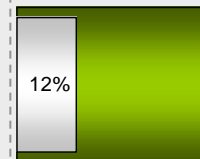
2,51

Wychowani w tradycji chrześcijańskiej

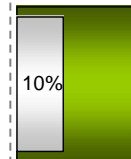
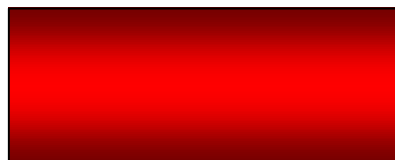
58%

2,27

Białego koloru skóry 73%

2,07

Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku

- 77% respondentów deklaruje ważność dopasowania pożądanym względem potrzeb rynku pracy kwalifikacji zawodowych imigrantów.
- Im wyższe wykształcenie ankietowanych tym istotność tej cechy większa.

P21_4. Jak Pana/Pani zdaniem ważne jest dla Białostoczan, aby osiedlający się w mieście imigranci posiadali kwalifikacje zawodowe potrzebne w Polsce

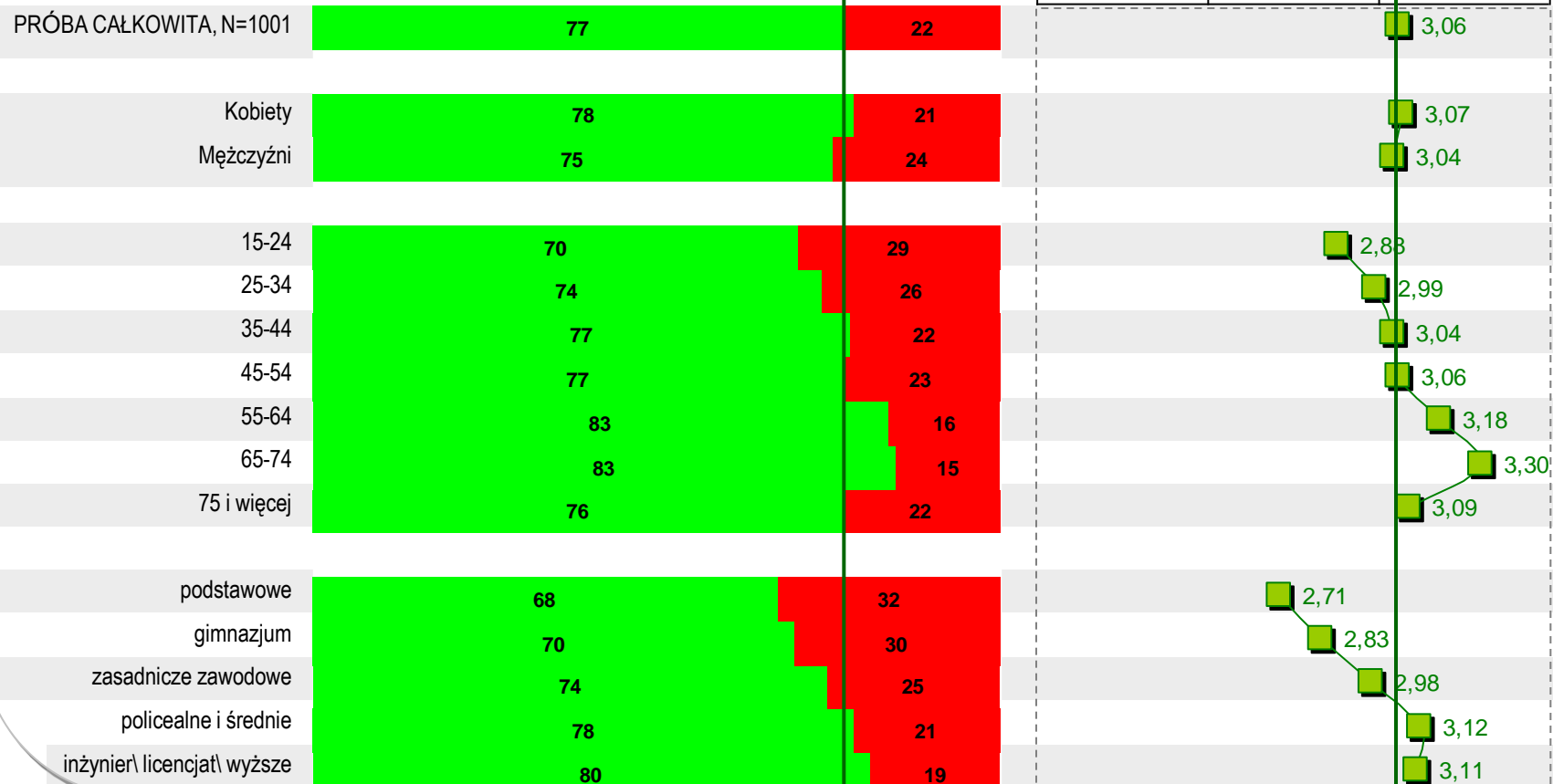
4-o stopniowa skala:
4- bardzo ważne
1- w ogóle nie ważne

■ Bardzo +
raczej ważne

■ raczej +
w ogóle nie ważne

Średni wynik:

2,0   2,5   3,0   3,5

Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku

- 52% respondentów deklaruje że ważne jest aby osiedlający się w mieście imigranci posiadali własny majątek.

P21_3. Jak Pana/Pani zdaniem ważne jest dla Białostoczan, aby osiedlający się w mieście imigranci posiadali własny majątek

4-o stopniowa skala:
4- bardzo ważne
1- w ogóle nie ważne

■ Bardzo +
raczej ważne

■ raczej +
w ogóle nie ważne

2,0

Średni wynik:

2,5

3,0

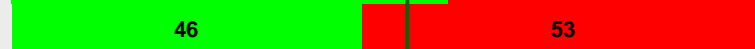
PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

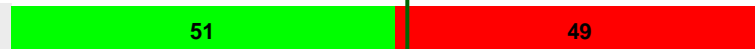
Kobiety

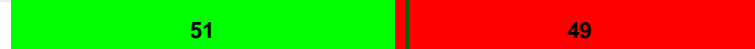
Mężczyźni

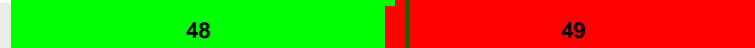
15-24

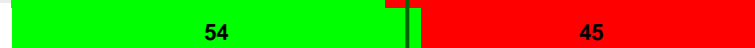
25-34

35-44

45-54

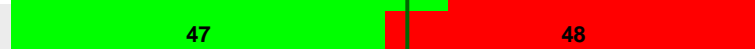
55-64

65-74

75 i więcej

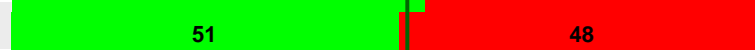
podstawowe

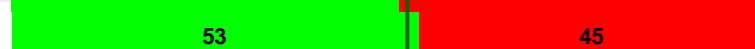
gimnazjum

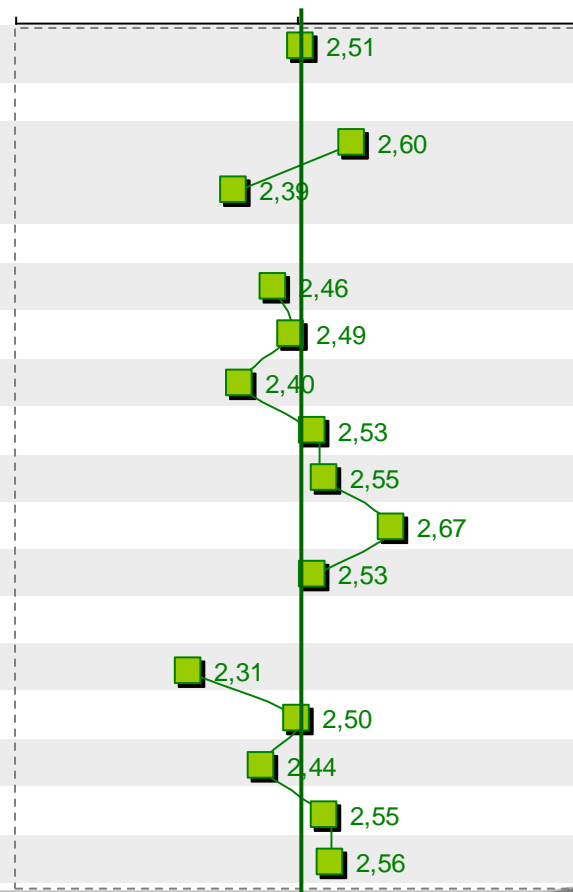
zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier\ licencjat\ wyższe

Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku

- Wychowanie w religii chrześcijańskiej nie stanowi w optyce ankietowanych istotnego kryterium dopuszczającego.
- Przywiązanie do tej cechy deklaruje 39% kobiet i 40% mężczyzn.

P21_1. Jak Pana/Pani zdaniem ważne jest dla Białostoczan, aby osiedlający się w mieście imigranci :
byli wychowani w tradycji chrześcijańskiej

4-o stopniowa skala:
4- bardzo ważne
1- w ogóle nie ważne

■ Bardzo +
raczej ważne

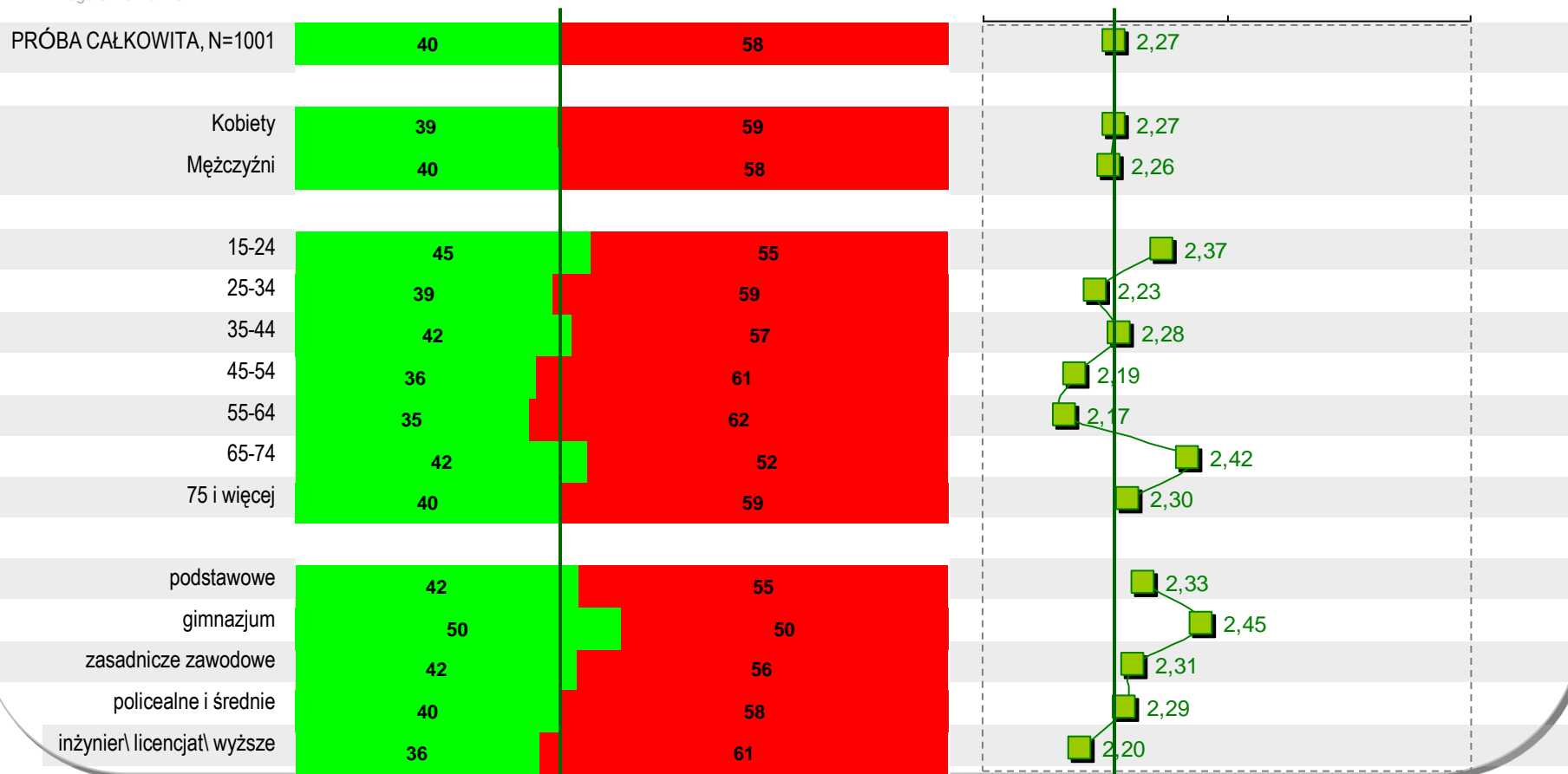
■ raczej +
w ogóle nie ważne

2,0

Średni wynik:

2,5

3,0

Istotność cech imigrantów osiedlających się w Białymstoku

- 73% respondentów biorących udział w badaniu deklaruje, iż nie przywiązuje uwagi do koloru skóry imigrantów osiedlających się w Białymstoku.

P21_2. Jak Pana/Pani zdaniem ważne jest dla Białostoczan, aby osiedlający się w mieście imigranci :
byli białego koloru skóry

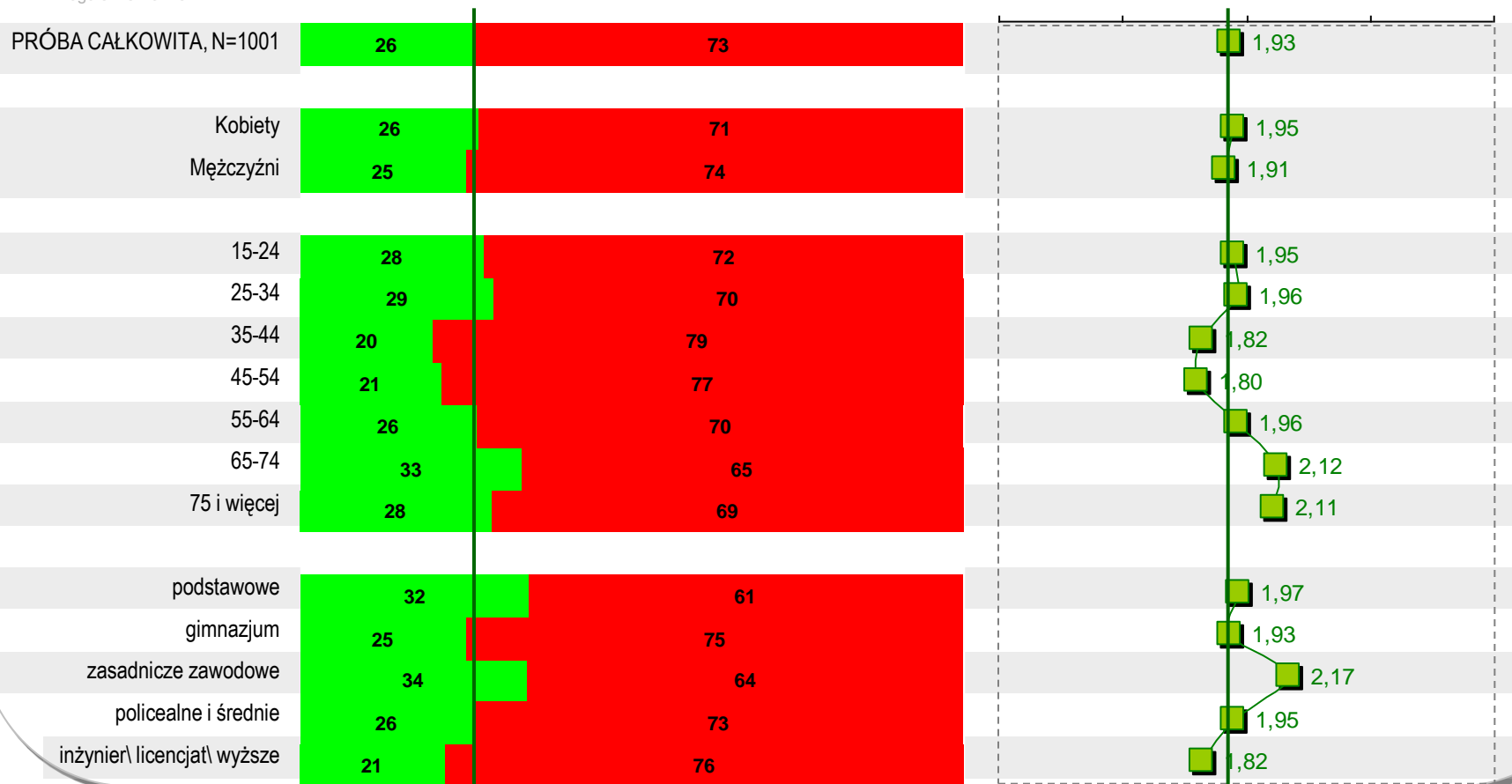
4-o stopniowa skala:
4- bardzo ważne
1- w ogóle nie ważne

■ Bardzo +
raczej ważne

■ raczej +
w ogóle nie ważne

Średni wynik:

1,0   1,5   2,0   2,5   3,0

Akceptacja zróżnicowania

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”

Akceptacja różnicowania

- Wyraźnie wrasta niechęć w pytaniach związanych z orientacją psychoseksualną. Największy stopień akceptacji pojawia się wobec cudzoziemców o wysokich kwalifikacjach.

P18. Proszę powiedzieć czy...

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

(2) raczej +
(1) zdecydowanie nie

2,5

Średni wynik:
3,0 3,5 4,0

(5) Zdecydowanie
tak 4,5

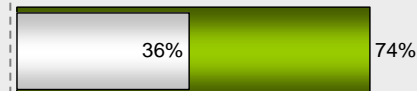
(4) raczej +
(5) zdecydowanie tak

poszedł na wizytę do lekarza z Pakistanu
mieszkającego w Polsce

8%

4,00

36%

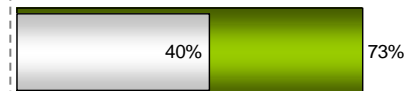
74%

zaakceptowała czarnoskórego
proboszcza w swojej parafii

8%

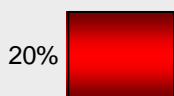
4,02

40%

73%

zatrudniłaby Pan/i czarnoskórą
opiekunkę do dziecka?

20%

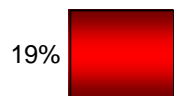
3,62

27%

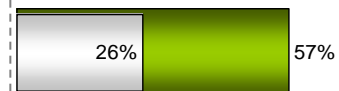
62%

zezwolił muzułmanom na budowę
meczetu w Białymstoku

19%

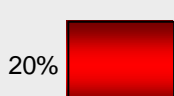
3,54

26%

57%

zezwolił na obecność innych niż
chrześcijańskie symbole religijnych w
przestrzeni publicznej

20%

3,46

22%

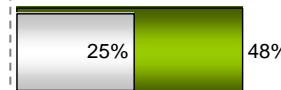
52%

zagłosował na radnego, którego Pan/i
popiera gdyby był on gejem

35%

3,13

25%

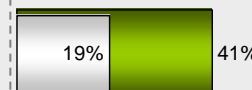
48%

zezwolił na organizację w Białymstoku
parady równości

34%

3,04

19%

41%

Akceptacja różnicowania

- Wyraźna pozytywna korelacja odpowiedzi akceptujących zatrudnienie czarnoskórej opiekunki do dziecka od wieku. Im starszy respondent, tym mniejsza akceptacja takiej sytuacji. Osoby o wykształceniu podstawowym najrzadziej akceptują zatrudnienie czarnoskórej opiekunki.

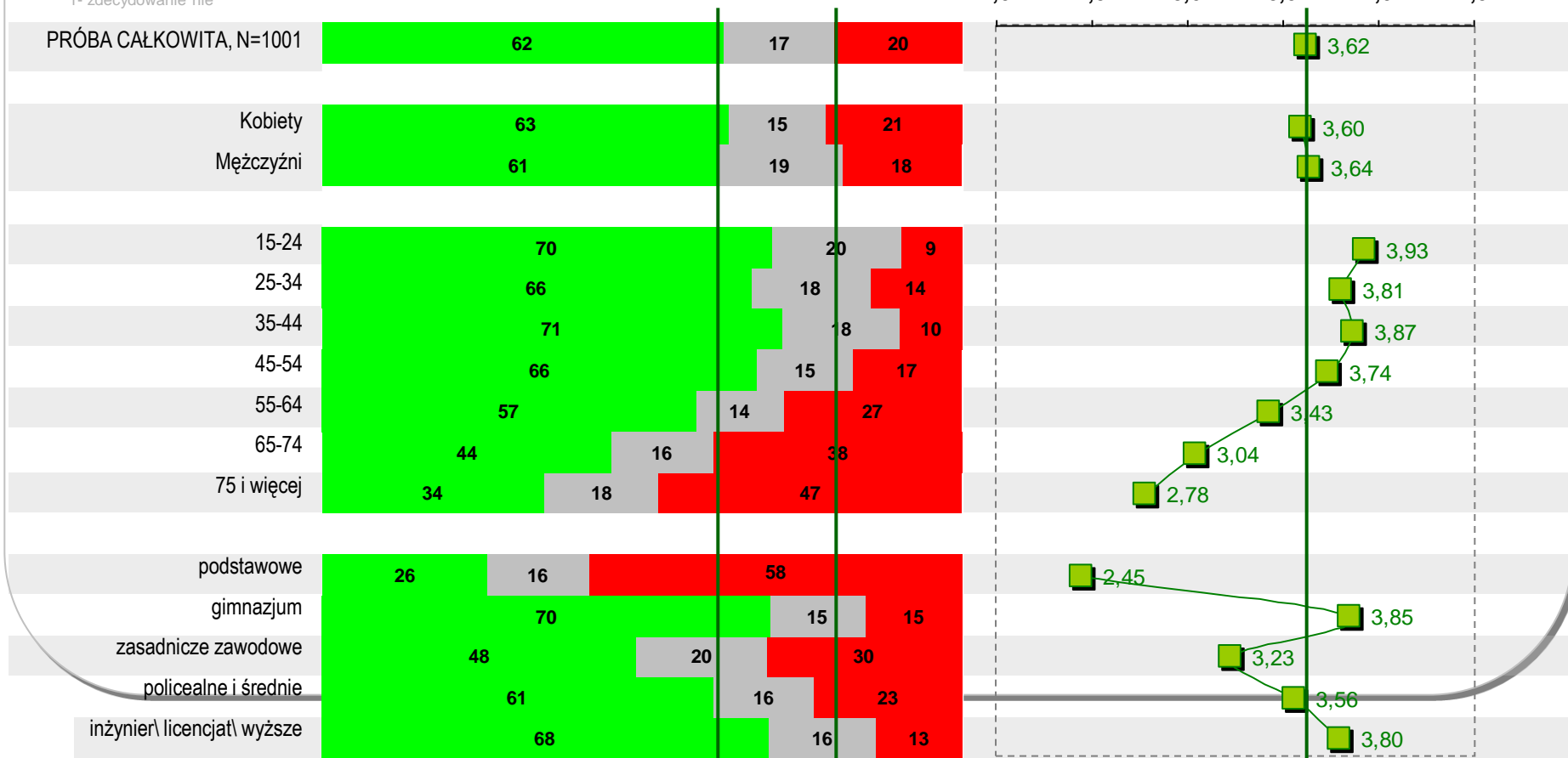
P18. Proszę powiedzieć czy... zatrudniłaby Pan i czarnoskórą opiekunkę do dziecka?

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

■ Zdecydowanie + raczej tak
 ■ Jest mi to obojętne
 ■ Zdecydowanie + raczej nie

Średni wynik:

2,0   2,5   3,0   3,5   4,0   4,5

Akceptacja zróżnicowania

- Wysoki stopień akceptacji wizyty u lekarza – obcokrajowca. Starsi respondenci oraz osoby o wykształceniu podstawowym rzadziej są skłonni zaakceptować taką sytuację.

P18. Proszę powiedzieć czy... poszedł na wizytę do lekarza z Pakistanu mieszkającego w Polsce?

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

Zdecydowanie +
raczej tak

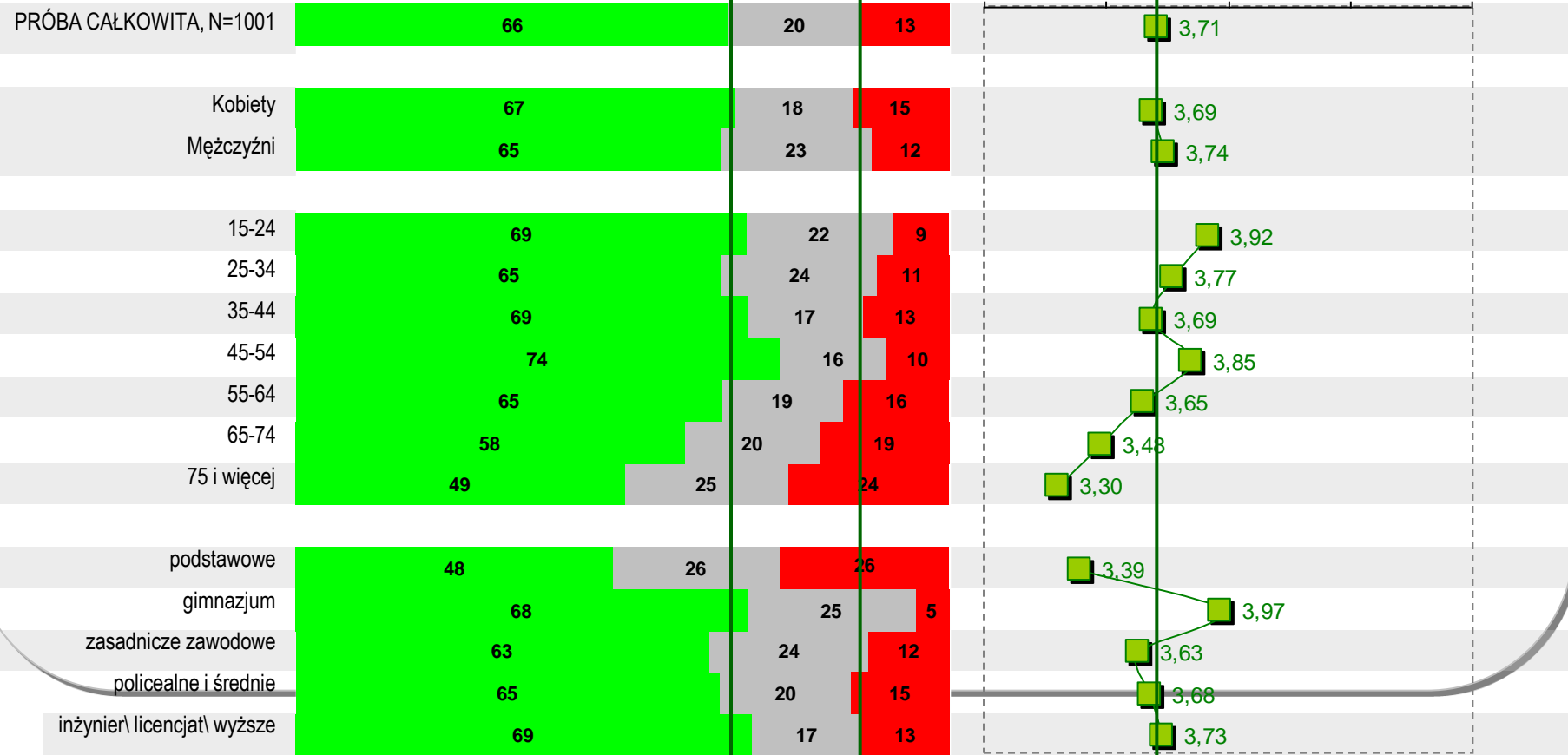
Jest mi to obojętne

Zdecydowanie +
raczej nie

Średni wynik:

3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Akceptacja różnicowania

- Czarnoskórego proboszcza na parafii częściej akceptują kobiety, osoby z wyższym i gimnazjalnym wykształceniem. Jest to problematyczna sytuacja dla osób starszych.

P18. Proszę powiedzieć czy... zaakceptowała czarnoskórego proboszcza w swojej parafii?

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

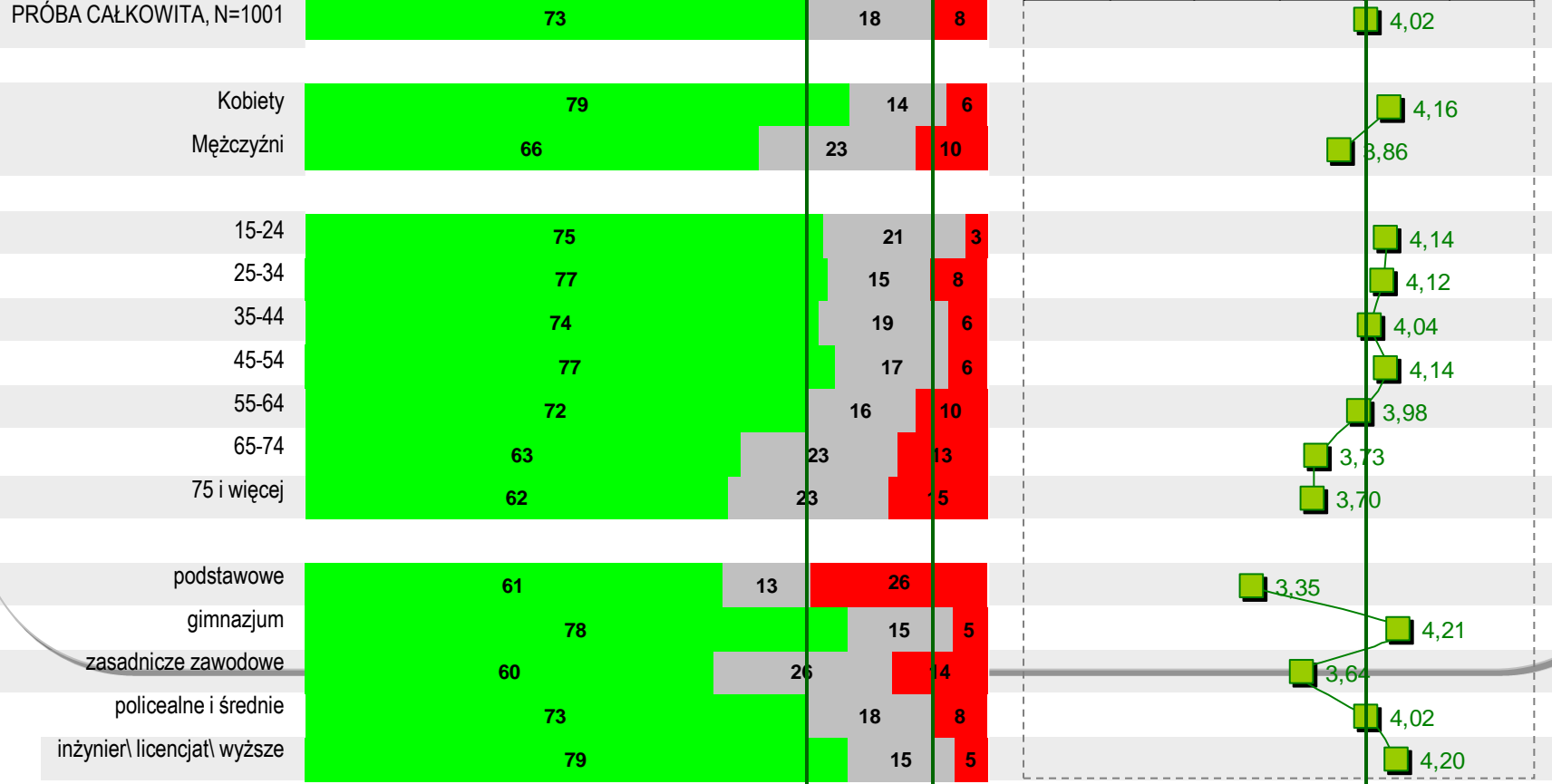
Zdecydowanie +
raczej tak

Jest mi to obojętne

Zdecydowanie +
raczej nie

Średni wynik:
2,0 2,5 3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Akceptacja różnicowania

- Osoby najmłodsze i najstarsze są najbardziej negatywnie nastawione do sytuacji wybudowania meczetu w Białymstoku.

P18. Proszę powiedzieć czy... zezwoliłby Pan/mi/ona na budowę meczetu w Białymstoku?

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

Zdecydowanie +
raczej tak   Jest mi to obojętne   Zdecydowanie +
raczej nie

Średni wynik:

2,5   3,0   3,5   4,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Kobiety

Mężczyźni

15-24

25-34

35-44

45-54

55-64

65-74

75 i więcej

podstawowe

gimnazjum

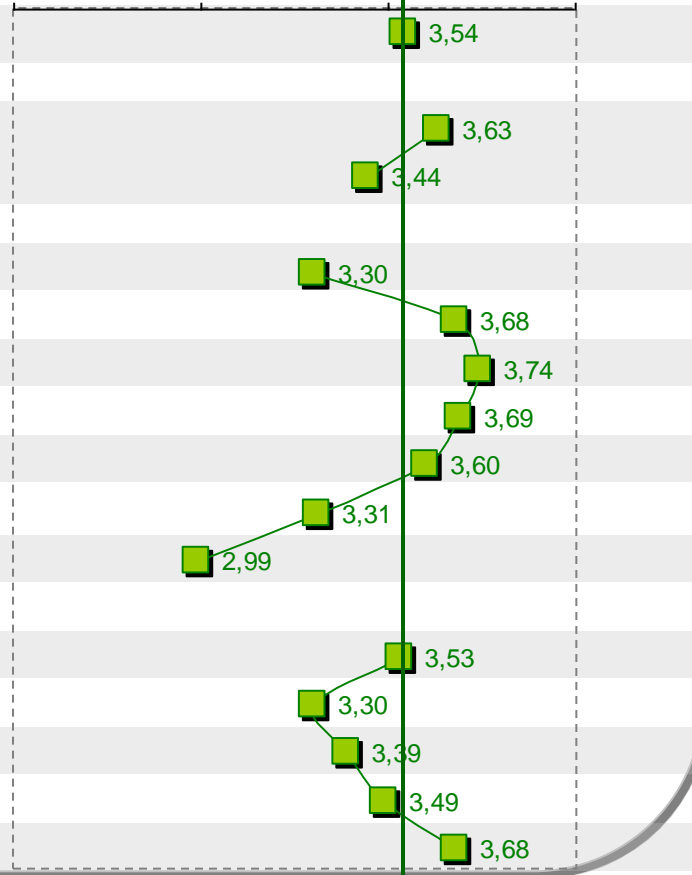
zasadnicze zawodowe

policealne i średnie

inżynier/licencjat/wyższe

Akceptacja różnicowania

- Najmniej akceptujące obecność innych niż chrześcijańskie symbole religijne w przestrzeni publicznej to osoby starsze oraz z wykształceniem podstawowym.

P18. Proszę powiedzieć, czy... zezwolił na obecność innych niż chrześcijańskie symboli religijnych w przestrzeni publicznej?

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

Zdecydowanie +
raczej tak   Jest mi to obojętne   Zdecydowanie +
raczej nie

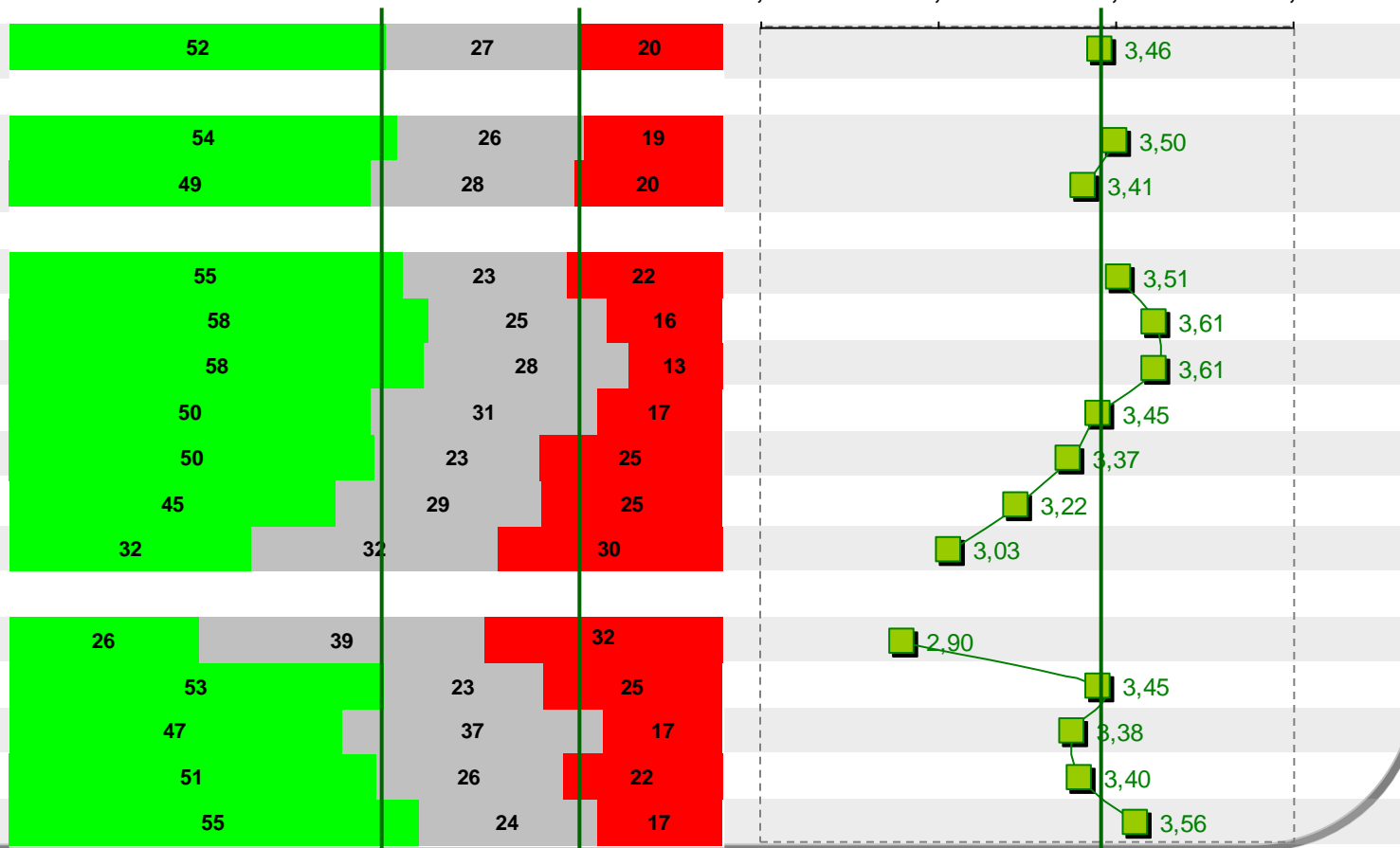
Średni wynik:
2,5   3,0   3,5   4,0

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

Kobiety
Mężczyźni

15-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65-74
75 i więcej

podstawowe
gimnazjum
zasadnicze zawodowe
policealne i średnie
inżynier/licencjat/ wyższe

Akceptacja różnicowania

- Podobnie jak w innych pytaniach związanych z orientacją psychoseksualną mężczyźni wykazują się częściej większym dystansem do osób homoseksualnych. Ważną cechą różnicującą odpowiedzi jest wiek – im starszy respondent tym mniejsza akceptacja organizacji Parady Równości. Najmniej sprzeciwu wykazywali respondenci o wykształceniu wyższym.

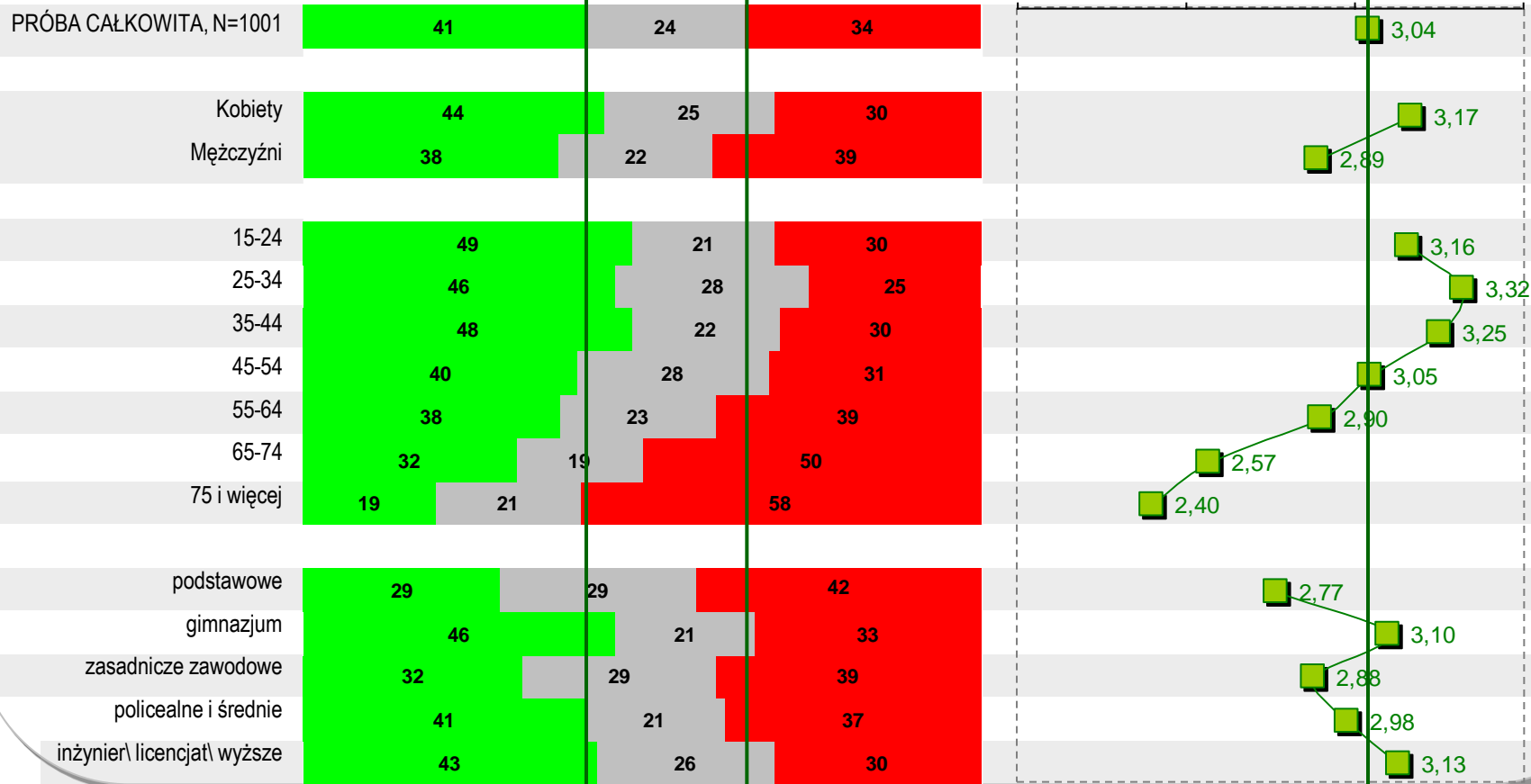
P18. Proszę powiedzieć czy... zezwolił na organizację w Białymstoku parady równości?

5-o stopniowa skala:
5- zdecydowanie tak
1- zdecydowanie nie

■ Zdecydowanie + raczej tak
 ■ Jest mi to obojętne
 ■ Zdecydowanie + raczej nie

Średni wynik: 2,0   2,5   3,0   3,5

PRÓBA CAŁKOWITA, N=1001

- Niemał wszyscy respondenci zgadzają się z opinią, że **Białystok jest miastem wielokulturowym** i są **otwarceni na edukację** w tym zakresie.
- Białostoczanie deklarują **akceptację dla obecności imigrantów w sferze publicznej** (rynek pracy, edukacja, opieka zdrowotna, w mniejszym stopniu opieka społeczna).
- Postawy nietolerancji i duże dystanse społeczne są powiązane **z niskim lub niepewnym statusem społecznym**. Obecność grup „obcych” jest postrzegane jako zagrożenie i wzbudza lęk, gdyż tradycyjne instytucje (gł. rodzina) są podstawowym kapitałem społecznym. Wyższy status społeczny daje poczucie większej kontroli nad otoczeniem i większe poczucie bezpieczeństwa w sytuacji różnicującego się społecznego otoczenia.
- **Młodzi Białostoczanie** – stosunkowo częściej mają mniejszą wiedzę i większy dystans do grup obcych, mają większy dystans do obrazu miasta jako wielokulturowego, wyrażają mniejsze zainteresowanie edukacją związaną z mniejszościami narodowymi.

Białostoczanie uważają, że **rasizm jest poważnym problemem w Białymstoku**.

Wyraźnie widać, że grupą mniejszościową wobec której Białostoczanie mają największy dystans są **osoby o orientacji homoseksualnej**. Wyraźnie widać, że respondenci nie mają barier w wyrażaniu wprost swojego dystansu do tej grupy. Dystans widoczny jest również w stosunku do Romów i Czechenów.

Laboratorium Badań
i Działań Społecznych

Dziękujemy

<http://www.soclab.org.pl>

„Diagnoza postaw mieszkańców Białegostoku w zakresie tolerancji”